

Ročenka

**Správa Národního parku
České Švýcarsko**

2020

Obsah:

1.	Slovo úvodem	5
2.	Hlavní události v roce 2020	6
3.	Národní park a CHKO encyklopedicky	8
3.1.	Základní údaje	8
3.2.	Přírodní poměry	8
3.3.	Cíle, poslání a předmět ochrany NP a CHKO	10
3.4.	Ochrana přírody v NP a CHKO	10
3.5.	Veřejné využívání území NP a CHKO	14
4.	Profil Správy NP	15
4.1.	Organizační struktura Správy NP	15
5.	Rada národního parku	16
6.	Ochrana přírody a krajiny	18
6.1.	Nová zonace NP	18
6.2.	Péče o nelesní ekosystémy	19
6.2.1.	Péče o nelesní ekosystémy podmíněné činností člověka v NP	19
6.2.2.	Péče o nelesní ekosystémy podmíněné činností člověka v CHKO	20
6.3.	Péče o lesní ekosystémy	21
6.3.1.	Péče o lesní ekosystémy v NP	21
6.3.2.	Péče o lesní ekosystémy v CHKO	21
6.4.	Reintrodukce lososa obecného	21
6.5.	Příprava reintrodukce jeřábka lesního a tetřeva hlušce	22
7.	Péče o kulturní dědictví	23
7.1.	Péče o kulturní památku Dolský mlýn	23
7.2.	Péče o kulturní areál zaniklé osady Zadní Jetřichovice	23
7.3.	Péče o drobné památky	23
8.	Péče o les	25
8.1.	Těžební činnost	25
8.2.	Zalesňování a podsadby	26
8.3.	Ochrana kultur	26
8.4.	Prořezávky a prostřihávky	27
8.5.	Ochrana lesa, škody na lesích vlivem přírodních živlů	27

9.	Myslivost a rybářství	28
9.1.	Myslivost	28
9.2.	Rybářství	29
10.	Výzkum a monitoring	31
10.1.	Výzkum a monitoring živočichů	31
10.2.	Výzkum a monitoring rostlin, hub a lišejníků a jejich biotopů	36
10.3.	Výzkum a monitoring lesa, DPZ	43
10.4.	Monitoring geodynamických jevů	44
10.5.	Hydrometeorologický monitoring	45
10.6.	Monitoring návštěvnosti	45
10.7.	Archivní rešerše	47
11.	Ochrana majetku a zdraví	48
11.1.	Sanace nestabilních skalních objektů	48
11.2.	Výřez rizikových stromů	48
11.3.	Integrovaný záchranný systém	48
11.4.	Ostatní	49
12.	Strážní služba, péče o turistickou infrastrukturu	50
12.1.	Strážní služba	50
12.2.	Péče o turistickou infrastrukturu	50
13.	Práce s veřejností	53
13.1.	Akce pro veřejnost	53
13.2.	Výstavní činnost a naučné stezky	53
13.3.	Práce s dětmi a mládeží	54
13.4.	Informační střediska	56
13.5.	Vydané publikace a propagační činnost	56
13.6.	Spolupráce s médii	57
14.	Spolupráce s dalšími subjekty	58
14.1.	Mezinárodní spolupráce	58
14.2.	Spolupráce s vysokými školami	60
14.3.	Přírodovědné kluby	61
14.3.1.	Entomologický klub při Labských pískovcích	61
14.3.2.	Ornitologický klub při Labských pískovcích	61
14.4.	Spolupráce s dalšími organizacemi	61
15.	Státní správa	63

15.1.	Rozhodnutí a závazná stanoviska	63
15.2.	Pokuty za přestupky a protiprávní jednání	64
15.3.	Stížnosti a petice	64
16.	Poskytování informací dle zákona	65
16.1.	Výroční zpráva podle zákona č. 106/1999Sb., o svobodném přístupu k informacím	65
16.2.	Informace poskytnuté na základě zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí	65
17.	Ekonomika	66
17.1.	Náklady, investiční výdaje	66
17.2.	Příjmy	67
17.3.	Přehled realizovaných investic	67
17.4.	Národní a evropské dotační tituly, finanční dary	68
17.5.	Finanční dary přijaté do rezervního fondu	70
17.6.	Majetek	71
17.7.	Převody a nákupy nemovitého majetku	71
17.8.	Veřejné zakázky	72
18.	Personalistika	78
18.1.	Přehled stavu zaměstnanců Správy NP v průběhu roku 2019	78
18.2.	Školení a vzdělávání zaměstnanců	78
19.	Kontrolní činnost	79
19.1.	Vnitřní kontroly	79
19.2.	Externí kontroly	80
20.	Publikační činnost	81
20.1.	Odborné články	81
20.2.	Popularizační články	81
20.3.	Manuskripty	83
20.4.	Odborná literatura	83
21.	Sponzoři a partneři Správy NP	84
22.	Tiráž	85

1. Slovo úvodem

Vážení a milí čtenáři,

co přinesl rok 2020? Snad už teď mohu konstatovat, že problém s kůrovcem již začíná ustupovat do pozadí. Již nečekáme, že by měla vzniknout další rozsáhlá ohniska jím napadených porostů. To, co začíná mít větší a větší dopad je, jak zabezpečit bezpečnost návštěvníků na cestách procházejícími rozsáhlými odumřelými porosty. Tento problém bude trvat několik nejbližších let a je třeba ho akceptovat. Nebudeme schopni zcela garantovat bezpečnost na všech turisticky značených cestách a bude zřejmě docházet k tomu, že některé cesty či jejich úseky budeme muset dočasně uzavřít. Musím zdůraznit, že dočasně, tzn. pouze na nezbytně nutnou dobu. Budeme se snažit najít, pokud to bude možné, náhradní vedení trasy, ale v některých případech takováto alternativa nebude možná. Chtěl bych ještě zdůraznit, že není cílem Správy NP trvale uzavírat jakoukoli cestu. Je proto nutné sledovat komunikační kanály, které Správa NP využívá, zejména naše webové stránky, kde budou k dispozici vždy aktuální informace. Proto pečlivě plánujte své výlety i s ohledem na tuto skutečnost.

Dovolte mi, abych vám do roku 2021 popřál hodně hezkých zážitků, a to i přes to, že budete muset své aktivity dočasně přizpůsobit dynamické změně na tváři Českého Švýcarska.

Ing. Pavel Benda, Ph.D.
ředitel Správy Národního parku České Švýcarsko

2. Hlavní události v roce 2020

Leden 2020

Podél cest v oblasti Hřenska, Mezní Louky, Vysoké Lípy a na řadě dalších míst bylo zahájeno bezpečnostní kácení smrkových souší po kůrovcové gradaci. Práce si mimo jiné vyžádaly v první polovině ledna úplnou uzavírku státní silnice mezi Hřenskem a Mezní Loukou.

Únor 2020

Také České Švýcarsko zasáhla vichřice Sabine, nezpůsobila však významnější škody.

Březen 2020

Vstoupila v platnost vyhláška Ministerstva životního prostředí, kterou byla pro Národní park České Švýcarsko nově stanovena klidová území.

Duben 2020

V oblasti Mezní Louky byl fotograficky zdokumentován výskyt datlíka tříprstého. Z důvodu dubnového sucha Správa NP České Švýcarsko požádala pověřené obce III. stupně o vyloučení vstupu do lesa.

Květen 2020

Na Tokání podlehly rozsáhlému požáru dva historické sruby, č.p. 81 a č.p. 84. V Muzeu města Ústí nad Labem byla slavnostně pokřtěna nová publikace Geologie Českého Švýcarska.

Červen 2020

Návštěvníkům byl předán do užívání nově opravený úsek Köglerovy naučné stezky Krásnolipskem přes Kyjovský hrádek. Uskutečnilo se slavnostní otevření nové naučné stezky Česká silnice. Národní park České Švýcarsko navštívil výbor Poslanecké sněmovny pro životní prostředí.

Červenec 2020

Pro připomenutí 20. výročí vzniku NP České Švýcarsko byla v Krásné Lípě instalována exteriérová výstava velkoplošných fotografií. Do distribuce bylo uvedeno jubilejní číslo Zpravodaje České Švýcarsko.

Srpen 2020

V rámci Dnů Českého Švýcarska byl na louce u Královského smrku vypálen milíř na dřevěné uhlí.

Září 2020

Byla zahájena rekonstrukce altánu na Mariině vyhlídce u Jetřichovic. Vznikla síť chráněných území Elbe Parks. Došlo ke spuštění dobročinného e-shopu zaměřeného na prodej funkčních suvenýrů.

Říjen 2020

Zahájení rekultivace staré skládky komunálního odpadu v obci Mezná. Předčasné uzavření informačních středisek správy parku z důvodu opatření proti šíření onemocnění Covid-19.

Listopad 2021

Uzavření vstupů do dvou jeskyní v Národní přírodní rezervaci Kaňon Labe mřížemi za účelem ochrany zimovišť netopýrů. Instalace varovných informačních tabulek k turistickým cestám vedoucím odumřelými smrkovými porosty.

Prosinec 2020

Dočasné uzavření několika turistických cest včetně přístupů do soutěsek Kamenice z důvodu vysokého nebezpečí pádu smrkových souší.

3. Národní park a CHKO encyklopedicky

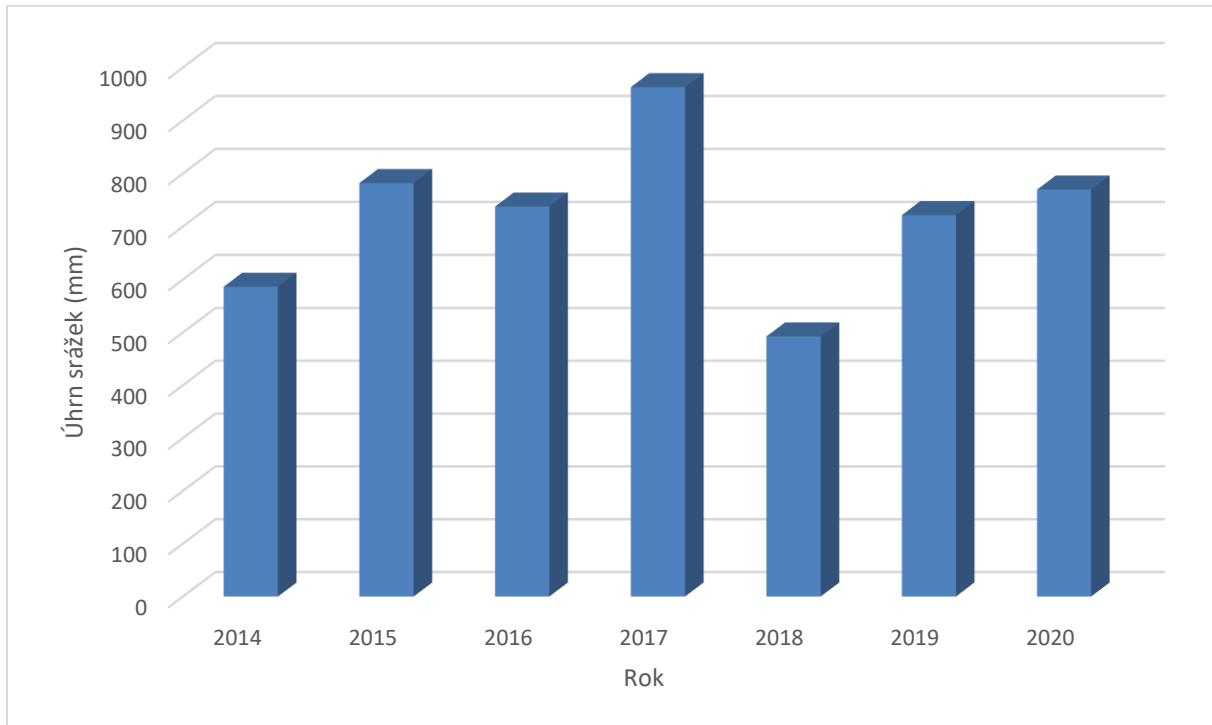
3.1. Základní údaje

- Národní park České Švýcarsko (dále též „NP České Švýcarsko“ nebo „národní park“ či „NP“) byl zřízen zákonem č. 161/1999 Sb. Zákon nabyl účinnosti dne 1. ledna 2000. Schválením zákona č. 123/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „ZOPK“), byl zákon č. 161/1999 Sb. zrušen a Národní park České Švýcarsko je s účinností od 1.6.2017 vyhlášen dle ZOPK ve znění pozdějších předpisů. Zároveň byla Správa NP České Švýcarsko od 1.6.2017 pověřena také výkonem státní správy na území Chráněné krajinné oblasti Labské pískovce (dále též „CHKO Labské pískovce“ nebo „CHKO LP“ či „CHKO“).
- CHKO Labské pískovce byla zřízena výnosem Ministerstva kultury České socialistické republiky dne 27. června 1972, č.j. 4.946/72-II/2.
- Rozloha NP: 7933 ha
- Rozloha CHKO: 24372 ha

3.2. Přírodní poměry

- **Geologie:** Většina území NP a CHKO je tvořena druhohorními usazenými křemennými pískovci. Malé území v severní části NP a CHKO je tvořeno staršími žulovými horninami (tzv. Lužický masiv). Starohorní a prvohorní žulové a přeměněné horniny vystupují místy na povrch také v nejhlubších partiích kaňonu Labe. Ve třetihorách probíhala intenzivní vulkanická činnost, jejímiž pozůstatky jsou dnes některé vrchy tvořené čedičem (Vlčí hora, Růžovský vrch, Mlýny, Větrný vrch aj.).
- **Geomorfologie:** Většina území NP a CHKO náleží do geomorfologického celku Děčínská vrchovina, pro který je typický velmi členitý reliéf s reprezentativními ukázkami tvarů vzniklých selektivním zvětráváním pískovce. Severní okraj území NP a CHKO zasahuje do geomorfologického celku Šluknovská pahorkatina, pro který je typický mírně zvlněný povrch modelovaný v odolnějších žulových horninách.
- **Výšková členitost:** Velká výšková členitost je ovlivněná hloubkovou říční erozí. Nejnižší bod: hladina Labe na státní hranici u Hřenska (114 m n. m.), nejvyšší bod NP: Růžovský vrch (619 m n. m.), nejvyšší bod CHKO: Vysoký Sněžník (723 m n. m.).
- **Klima:** Pro oblast je typický relativně oceánický charakter klimatu (menší teplotní rozdíly v průběhu ročních období, větší množství srážek).
- **Teplotní poměry:** Nejteplejší oblastí je údolí Labe (průměrná teplota cca 9 °C), nejchladnější severní část NP a CHKO (průměrná teplota cca 7 °C) a vrcholové partie Vysokého Sněžníku. Průměrná roční teplota vzduchu ve 2 m nad zemí v roce 2020: 8,5 °C (stanice Na Tokání). S ohledem na členitý reliéf mají pro území NP a CHKO velký význam mikro- a mezoklimatické poměry, projevující se v hluboce zaříznutých údolích vodních toků tzv. klimatickou inverzí, jejímž důsledkem dochází ke zvratu vegetačních stupňů (vegetační inverze).

- **Srážkové poměry:** Průměrné roční se pohybují okolo 800 mm. Srážkové úhrny stoupají s nadmořskou výškou od západu k východu, (roční úhrn srážek na stanici Na Tokání v roce 2020: 769,6 mm).

Graf: Roční úhrn srážek v NP České Švýcarsko, meteostanice Tokáň, 2014 - 2020

- **Vodstvo:** Oblast je vzhledem k vysoké propustnosti pískovce chudá na povrchové vody. Nejvýznamnějším vodním tokem je řeka Labe. Dalšími důležitějšími toky jsou řeky Kamenice a Křinice. Pískovce umožňují vznik a oběh kvalitních podzemních vod, celá oblast NP je součástí „Chráněné oblasti přirozené akumulace podzemních vod Severočeská křída“.
- **Biodiverzita:** Vzhledem ke specifickému mikroklimatu vázanému na velmi členitý povrch území se na území NP a CHKO nacházejí, vedle běžných druhů, druhy montánní, submontánní, boreální, suboceánické i teplomilné. Specifickými skupinami organismů jsou mechorosty (cca 300 druhů), lišejníky (cca 240 druhů) a houby (cca 600 druhů). Na území NP a CHKO žije více než 330 druhů obratlovců.

3.3. Cíle, poslání a předmět ochrany NP a CHKO

Dlouhodobé cíle, poslání a předmět NP jsou definovány v ZOPK:

- Dlouhodobým cílem je zachování nebo postupná obnova přirozených ekosystémů včetně zajištění nerušeného průběhu přírodních dějů v jejich přirozené dynamice na převažující ploše území NP a zachování nebo postupné zlepšování stavu ekosystémů, jejichž existence je podmíněna činností člověka, významných z hlediska biologické rozmanitosti, na zbývajícím území NP.
- Posláním NP je naplňovat dlouhodobé cíle ochrany národních parků a také umožnit využití území NP k trvale udržitelnému rozvoji, ke vzdělávání, výchově, výzkumu a k přírodě šetrnému turistickému využití, a to způsoby, které nejsou v rozporu s dlouhodobými cíli NP.
- Předmětem ochrany NP jsou přírodní ekosystémy vázané na část přírodovědecky nejhodnotnějších území Labských pískovců. Předmětem ochrany jsou též evropsky významné druhy a typy evropských stanovišť, pro něž jsou na území NP vymezeny evropsky významné lokality.
- Posláním CHKO je dle zřizovacího předpisu ochrana všech hodnot krajiny, jejího vzhledu a jejích typických znaků i přírodních zdrojů a vytváření vyváženého přírodního prostředí. K typickým znakům krajiny náleží zejména její povrchové utváření včetně vodních toků a ploch, rozvržení a využití lesního a zemědělského půdního fondu, její vegetační kryt a volně žijící živočišstvo a ve vztahu k ní také rozmístění a urbanistická skladba sídlišť, architektonické stavby a místní stavby lidového rázu.

3.4. Ochrana přírody v NP a CHKO

- **Zonace NP a CHKO**
Zonace NPČŠ: viz kap. 6.1.

Zonace CHKO Labské pískovce						
DRUH POZEMKU	VÝMĚRA (ha)	PODÍL (%)	I. ZÓNA	II. ZÓNA	III. ZÓNA	IV. ZÓNA
PUPFL	15249,38	62,57	919,24	3380,31	10034,74	915,09
mimo PUPFL	9122,95	37,43	108,02	1588,62	3315,06	4111,25
celková výměra CHKO	24372,33	100,00	1027,26	4968,93	13349,80	5026,34
celková výměra CHKO (%)			4,2	20,4	54,8	20,6

Maloplošná chráněná území, památné stromy

Přehled všech maloplošných chráněných území a památných stromů na území NP a CHKO je uveden v následujících tabulkách:

Maloplošná zvláště chráněná území na území CHKO a NP						
Název	Kategorie	Rok vyhlášení / přehlášení	Kód MZCHÚ	Výměra (ha)	Území	Platnost plánu péče
Arba	PR	1996	1784	4,03	CHKO	2014 - 2023
Čabel	PR	1973	583	9,18	CHKO	2015 - 2023
Hofberg	PP	2000	2102	0,83	CHKO	2010 - 2020
Jeskyně pod Sněžníkem	PP	1998	2010	0,97	CHKO	2019 - 2028
Libouchecké rybníčky	PR	1996	1821	2,17	CHKO	2009 - 2028
Meandry Chřibské Kamenice	PP	1996/2010	1793	8,53	CHKO	2010 - 2021
Niva Olšového potoka	PR	2002/2013	2163	16,9	CHKO	2013 - 2022
Pavlínino údolí	PR	1993/2010	1638	183,0	CHKO	2009 - 2024
Pekelský důl	PR	1997	1892	0,48	CHKO	2016 - 2025
Pod lesem	PP	1997/2013	1890	20,3	CHKO	2013 - 2022
Pravčická brána	NPP	1963	339	2,48	NP	2015 - 2026
Rájecké rašeliniště	PR	2004	2263	1,67	CHKO	2015 - 2023
Růžák	NPR	1973	590	97,73	NP	2017 - 2026
Rybník u Králova mlýna	PP	2000	2101	0,6	CHKO	2009 - 2023
Stará Oleška	PR	1995	1753	10,81	CHKO	2010 - 2026
Tiské stěny	PP	1996/2013	1811	99,58	CHKO	2013 - 2024
Za pilou	PR	1999	2016	1,07	CHKO	2009 - 2023
Kaňon Labe	NPR	2010	5608	443,27	CHKO	2010 - 2023
Maiberg	PR	2014	5979	9,31	CHKO	2015 - 2023
Holý vrch	PR	2014	5946	40,61	CHKO	2014 - 2023
Sojčí rokle	PP	2016	6104	3,47	CHKO	2016 - 2025
Eiland	PP	2017	6118	5,05	CHKO	2017 - 2026

Vysvětlivky: NPR – národní přírodní rezervace, PR – přírodní rezervace, NPP – národní přírodní památka, PP – přírodní památka

Památné stromy na území CHKO a NP

Kód	Název	Katastrální území	Parcelní číslo	Území
101759	Turecká líska v Petrovicích	Petrovice u Chabařovic	2643/1	CHKO
101766	Modřín u Petrovic	Petrovice u Chabařovic	2185/4	CHKO
101758	Lípy v Rájci	Tisá	<u>2243/3, 320/1, 2527, 319, 2233, 2234</u>	CHKO
104718	Dub v Jílovém	Jílové u Děčína	504	CHKO
102141	Dub u Vlčího jezera	Bynov	1099	CHKO
102145	Tis ve Škrabkách	Podmokly	82/1	CHKO
105831	Dub u Bártíkovy školky	Prostřední Žleb	1065	CHKO
102082	Skupina u trati	Děčín	655	CHKO
102105	Buk v lesoparku na Kvádrberku	Děčín	2847/1	CHKO
105020	Dub	Děčín	1119/2	CHKO
105019	Dub	Janov u Hřenska	928/2	CHKO
102101	Borovice u obrázku	Kamenická Stráň	284	CHKO
102103	Buk v Lužné	Stará Oleška	795/2, 366	CHKO
105021	Dub	Vysoká Lípa	880	CHKO
102128	Lípa malolistá	Dolní Kamenice	81/1, 1089	CHKO
102102	Lípa v Brtníkách	Brtníky	305	CHKO
105598	Wernerův dub	Růžová	803/3	CHKO
105786	Dub Jiřího Marka	Rynartice	755/1	NP
105813	Fořtovská lípa	Vlčí Hora	597	CHKO
105812	Wornerova lípa	Arnoltice	1439	CHKO
105796	Buk v Pavlínině údolí	Jetřichovice u Děčína	538	CHKO
102146	Královský smrk	Srbská Kamenice	1099	NP
102143	Lípa u Vysoké Lípy	Vysoká Lípa	790/2	NP
102114	Lípa u Vlčí Hory	Vlčí Hora	1356	CHKO
105849	Wäberova douglaska v Kopci	Kopec	162/3	CHKO
105857	Lípa v Jánské	Jánská	838/1	CHKO
105873	Lípa ve Staré Olešce	Stará Oleška	84	CHKO
105910	Schillerův dub na Kvádrberku	Děčín	673/1	CHKO
106117	Šácholan v Rabštejně	Kamenická Nová Víska	362	CHKO
106116	Preidlův jasan	Dolní Kamenice	510/1	CHKO
105909	Dub červený na Kvádrberku	Děčín	673/1	CHKO
106080	Buk na Pastýřské stěně	Podmokly	425/1	CHKO
105877	Ječmínková lípa	Sněžník	466/1	CHKO

Natura 2000

Území zařazená do soustavy Natura 2000				
Název	Kód	Kategorie	rozloha (ha)	Předmět ochrany
Labské pískovce	CZ0421006	PO	35.487,2	sokol stěhovavý, výr velký, chřástal polní, datel černý
České Švýcarsko	CZ0424031	EVL	10.626,9	přírodní stanoviště 3260, 4030, 6510, 8220, 8310, 9110, 9130, 9180, 9410*) + vydra říční, losos obecný, mihule potoční, vláskatec tajemný
Labské údolí	CZ0424111	EVL	1.372,4	přírodní stanoviště 3260, 3270, 4030, 8220, 8310, 9110, 9180, 91E0, 91T0* + bobr evropský, losos obecný, vydra říční, žabníček vzplývavý
Královomlýnský rybník	CZ0422079	EVL	0,6	žabníček vzplývavý
Horní Kamenice	CZ0423507	EVL	185,6	přírodní stanoviště 3260, 6430* + losos obecný, vydra říční
Jílové u Děčína - škola	CZ0423653	EVL	0,07	netopýr velký
Libouchecké bučiny	CZ0420500	EVL	611,2	přírodní stanoviště 6230, 6510, 8220, 9110, 9180*

*) viz seznam typů přírodních stanovišť v zájmu Evropských společenství, vyskytujících se na území ČR (příloha č. 1 k vyhlášce č. 166/2005 Sb.); Vysvětlivky: PO – ptačí oblast, EVL – evropsky významná lokalita

3.5. Veřejné využívání území NP a CHKO

- Na území NP se nachází 108,1 km značených tras pro pěší turisty (v roce 2020 byla proznačena nová trasa Hřebec – odbočka k Černé bráně v délce 3,5 km), 64,9 km cyklotras a 34,4 km cest vyhrazených pro jízdu na koních.
- Na území CHKO se nachází 218,2 km značených tras pro pěší turisty a 121,7 km cyklotras.
- Územím NP a CHKO prochází 9 naučných stezek (Köglerova naučná stezka Krásnolipskem, NS Okolím Pravčické brány, NS Jetřichovické skály, NS Růžová, virtuální NS Příběh lesů Českého Švýcarska, NS Okolím Hřenska, NS Kaňon Labe, NS Srbská Kamenice, NS Zapomenutým pohraničím) o celkové délce 78,7 km.
- Na území NP se nachází jeden lesní zážitkový areál (Rysí stezka na Mezní Louce).

4. Profil Správy NP

Správa NP České Švýcarsko se s účinností od 1. 1. 2018, na základě Opatření č. 23/17 Ministerstva životního prostředí, stala státní příspěvkovou organizací, jejímž základním účelem je ochrana přírody na území NP České Švýcarsko a Chráněné krajinné oblasti Labské pískovce. Předměty hlavní a jiné činnosti jsou uvedeny ve výše uvedené zřizovací listině.

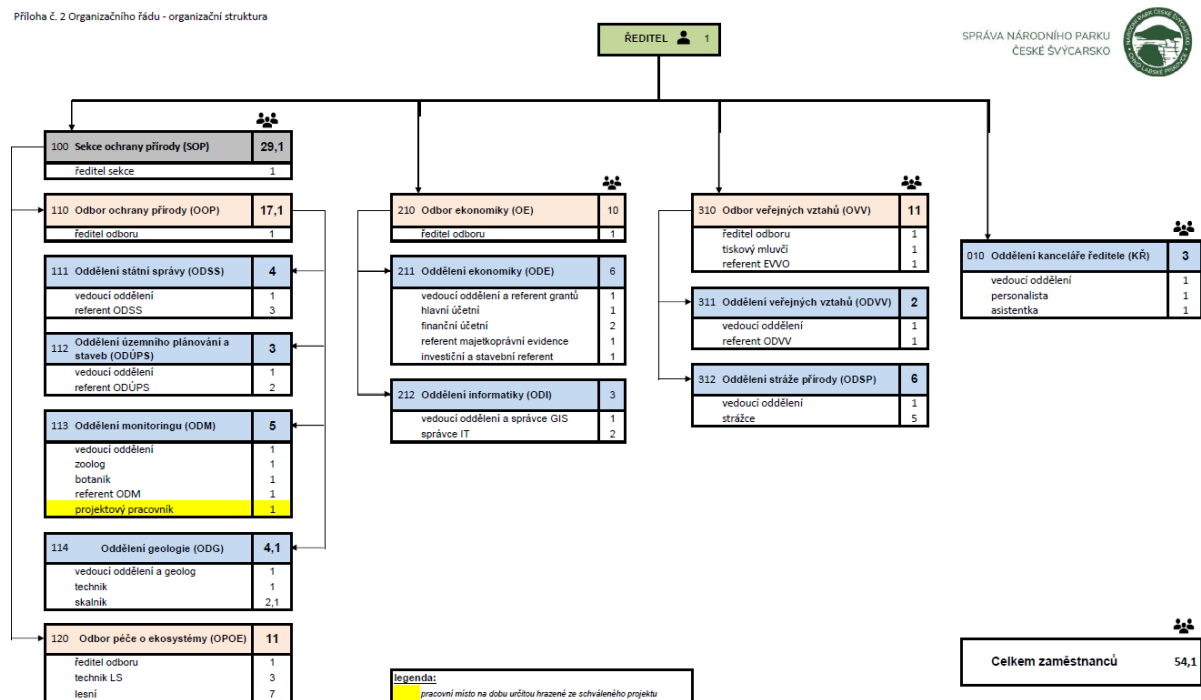
Správa NP České Švýcarsko vykonává státní správu v rozsahu stanoveném zákony:

- 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
- 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů
- 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů
- 99/2004 Sb., o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské strážní, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství), ve znění pozdějších předpisů
- 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Hlavním sídlem Správy NP je Krásná Lípa, další správní budovy jsou v Jetřichovicích (lesní správa, strážní služba), ve Hřensku (skalní četa) a v Děčíně v budově bývalé Správy CHKO Labské pískovce.

4.1. Organizační struktura Správy NP

Příloha č. 2 Organizačního řádu - organizační struktura

5. Rada národního parku

Rada NP je iniciativním a konzultačním orgánem Správy NP projednávajícím a posuzujícím všechny důležité dokumenty ochrany a řízení NP České Švýcarsko (zásady péče, zonace, klidová území apod.).

V roce 2020 proběhlo jedno zasedání Rady NP (21.2.).

Program 27. zasedání 21. 2. 2020:

- Aktuální informace ze správy NP
- Nový návštěvní řád NP
- Schválení vyhrazení objektů pro horolezeckou činnost na území NP klidových územích NP (pro: 20 členů, proti: 0, zdržel se: 0)
- Představení Strategie péče o lesní ekosystémy zasažené kůrovcem
- Představení výsledků analýzy návštěvnosti NP ČŠ a CHKO LP
- Představení zpracované studie potřeb obcí v regionu NP

Zápisy z jednání včetně prezentací je k dispozici na www.npcs.cz.

V průběhu roku odstoupili z Rady NP čtyři členové (Dietrich Butter – Nationalparkverwaltung Sächsische Schweiz, Zdeněk Matouš – Ústecký kraj, Lubomír Paroha – České Švýcarsko sobě, Ludvík Řičář – Lesy České republiky, s.p.) a byl jmenován jeden nový člen (Jan Šmíd – České Švýcarsko o.p.s.).

Členové Rady Národního parku České Švýcarsko (stav k 31. 12. 2020, začátek tabulky)

Jméno	Organizace/úřad	Předsednictví
Eichler Jan, PaedDr.	ČSOP Tilia Krásná Lípa	
Hadincová Věra, RNDr. CSc.	Botanický ústav AV ČR	
Heran Jan	Jan Heran – 2H	
Hort Libor, Ing.	VÚKOZ Brno	Předseda
Hošek Michael, Ing.	IUCN	
Kny Marek	Obec Jetřichovice	
Kočka Petr, Ing.	Obec Srbská Kamenice	
Kotecký Vojtěch, Mgr.	Glopolis, o.p.s.	
Kotková Ladislava	Obec Janov	
Krenke Alexej	PAAL, s.r.o.	
Kříž Petr, Ing.	AOPK ČR – regionální pracoviště Správa CHKO České středohoří	
Křížková Helena	Obec Růžová	
Kubát Karel, Doc. RNDr. CSc.	Univerzita J.E.Purkyně Ústí nad Labem	
Linhart Zbyněk, Ing.	Město Krásná Lípa	
Machač Jan	Město Chřibská	
Molčan Filip	Obec Doubice	

Členové Rady Národního parku České Švýcarsko (stav k 31. 12. 2020, pokračování tabulky)

Jméno	Organizace/úřad	Předsednictví
Moravec František	Obec Staré Křečany	
Pánek Zdeněk, JUDr.	Obec Hřensko	Místopředseda
Pelc František, RNDr.	AOPK ČR	
Rezek Karel	Penzion Stará hospoda	
Rothröckl Tomáš, Ing.	Správa NP Podyjí	
Šmíd Jan, Bc.	České Švýcarsko, o.p.s.	
Valentová Božena	Český horolezecký svaz	
Vech Richard	Klub českých turistů	
Voglová Jitka	Obec Srbská Kamenice	

Pracovní skupina při Radě NP pro turistiku a regionální rozvoj

V roce 2020 proběhlo jedno jednání pracovní skupiny (12.3.2020, Děčín).

Program jednání:

- Informace o výsledcích analýzy návštěvnosti NP ČŠ a CHKO LP
- Informace o aktuální situaci při přípravě tzv. územní (dopravní) studie pro region NP a CHKO
- Diskuse na téma doprava v regionu NP a CHKO
- Informace o přípravách nového návštěvního řádu NP
- Informace o tzv. studii potřeb obcí v regionu NP
- Informace o schválení nových turisticky značených tras na území NP

6. Ochrana přírody a krajiny

6.1. Nová zonace NP

Během roku 2019 byla schválena nová zonace NP ve smyslu novely (z r. 2017) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (ZOPK). Dle této nové zonace (platnost od 1.1.2020) se území NP dělí do čtyř zón.

V tabulce níže jsou uvedeny jednotlivé zóny, jejich dlouhodobé cíle, jejich zastoupení na území NP a předpokládaný vývoj rozloh těchto zón v budoucnosti (důvodem 15letého intervalu mezi jednotlivými obdobími je dán ustanovením ZOPK o min. 15letém období před projednávání další změny zonace).

Postup naplňování dlouhodobého cíle zón ochrany přírody			
	1.1.2020	změna 2034	změna 2049
Zóna a její dlouhodobý cíl ochrany přírody	Zastoupení zón na území NP [%]		
1 – přírodní – zajištění nerušeného průběhu přírodních dějů	15,6	51	85
2 - přírodě blízká - zajištění nerušeného průběhu přírodních dějů	18,9	34	0
3 - soustředěná péče o přírodu - zajištění nerušeného průběhu přírodních dějů / ochrana biodiverzity	65,2	14,7	14,7
4 - kulturní krajiny – nemá dle ZOPK stanovený dlouhodobý cíl	0,3	0,3	0,3

Dlouhodobý cíl je v **přírodní zóně** již naplněn. Je zde umožněn nerušený průběh přírodních dějů, které jsou určovány přírodními podmínkami a do určité míry i nepřímým vlivem člověka (klimatické změny, spad dusíku, zvěř aj.), který však nelze v rámci území NP vyloučit. Všechny tyto procesy jsou považovány za cílový stav a nebude do nich zasahováno, s výjimkou opodstatněných opatření, které umožňuje ZOPK.

Přírodě blízká zóna je tvořena ekosystémy různého stupně přirozenosti. V souvislosti s kůrovcovou gradací, kdy odumřela většina smrku, tvořící významnou složku ekosystémů, a převládlo zde působení přírodních sil, již není důvod v přírodě blízké zóně provádět aktivní obnovní management, jelikož byl naplněn dlouhodobý cíl ochrany. V roce 2034 bude převedena přírodě blízká zóna do přírodní zóny v celém rozsahu, s výjimkou segmentu řeky Kamenice a Křinice.

Část **zóny soustředěné péče o přírodu** (max. 15 %) má dlouhodobý cíl ochranu biodiverzity, a proto jak lesní, tak nelesní ekosystémy do tohoto území zahrnuté, budou vyžadovat trvalou péči (management). Zbývající část zóny soustředěné péče má dlouhodobý cíl zajištění nerušeného průběhu přírodních dějů, přičemž tohoto cíle je dosahováno buď aktivní obnovou v rámci obnovního managementu v celé jeho šíři a intenzitě, nebo pasivní obnovou, při níž je vývoj ekosystému určován přírodními silami a procesy (tato část NP navazuje na zónu přírodní, přírodě blízkou a bezzásahové území NP Saské Švýcarsko a tím vzniká přeshraniční kompaktní managementově klidné území v about NP).

Zóna kulturní krajiny nemá ve smyslu ZOPK dlouhodobý cíl ochrany a na území NP zahrnuje plošně minimální území (lidská sídla a jejich bezprostřední okolí).

6.2. Péče o nelesní ekosystémy

6.2.1. Péče o nelesní ekosystémy podmíněné činností člověka v NP

Nelesní ekosystémy podmíněné činností člověka představují velmi heterogenní skupinu pozemků, které se nacházejí napříč celým územím NP. Jedná se především o bezlesí v rámci PUPFL (= pozemky určené k plnění funkce lesa), trvalé travní porosty, vodní plochy a na ně vázaná stanoviště.

Péče o luční ekosystémy na území NP spočívá v pravidelném kosení 1 – 2x ročně spojeným s odvozem pokosené biomasy. V roce 2020 nebyl pokos na některých plochách proveden z důvodu neúspěšného výběrového řízení na dodavatele prací.

Specifickou činností pro NP je **péče o skalní ekosystémy**, které jsou ponechány samovolnému vývoji. Výjimku tvoří nejohroženější oblasti s provozovaným managementem rizik skalního řízení (sídla, dopravní koridory, zóny s koncentrovaným turistickým ruchem), kde probíhá průběžná údržba svahů a na vybraných skalních objektech pak systematický kontrolní monitoring (více v kap. 10). V případě zjištění akutního rizika řízení skal je přistoupeno k sanačním opatřením. Přehled realizovaných opatření v roce 2020 je uveden v kapitole 11.

Odstraňování invazních druhů rostlin

Správa NP dlouhodobě zasahuje především proti invazním rostlinám šířícím se podél vodních toků jako jsou netýkavka žláznatá na řekách Kamenice, Křinice a Brtnickém potoce a křídlatky na řece Kamenici. Vedle samotného odstraňování probíhá na vybraných lokalitách monitoring výskytu invazních druhů.

V NPP Pravčická brána byl v roce 2015 zahájen monitoring netýkavky malokvěté při kterém bylo nalezeno a odstraněno 87 000 rostlin, v roce 2020 už to bylo jen 900 rostlin.

Tab.: Odstraňování netýkavky malokvěté v NPP Pravčická brána

Rok	Počet rostlin	Typ zásahu
2015	87 000	vytrhávání 4x ročně
2016	36 655	vytrhávání
2017	29 000	vytrhávání 2x ročně
2018	7 500	vytrhávání 2x ročně
2019	6 000	vytrhávání 2x ročně
2020	900	vytrhávání 2x ročně

V roce 2019 byl zahájen monitoring netýkavky žláznaté na řece Kamenici. Celkem zde bylo objeveno 84 lokalit a z nich odstraněno celkem 11 157 rostlin. V roce 2020 byla netýkavka objevena celkem na 101 lokalitách, přibylo tedy 17 lokalit, avšak na 10 lokalitách z roku 2019 nebyla netýkavka nalezena. Celkem bylo odstraněno 5 725 rostlin. V roce 2020 proběhlo mapování výskytu křídlatek na řece Kamenici a v úseku mezi Kempem U Ferdinanda a Kostelní stezkou proběhl na vytypovaných lokalitách pokus o jejich mechanické odstranění. Celkem bylo vykopáno 65 rostlin na 28 lokalitách. Lokality byly označeny dřevěnými kolíky za účelem vyhodnocení úspěšnosti zásahu v následujícím roce.

6.2.2. Péče o nelesní ekosystémy podmíněné činností člověka v CHKO

Na území CHKO je péče o nelesní ekosystémy soustředěná především do maloplošných zvláště chráněných území (přírodní rezervace, národní přírodní rezervace, přírodní památky), ale jsou řešeny i další lokality, kde je cílem zajištění specifického managementu zvláště chráněných druhů rostlin nebo živočichů. Samostatnou kapitolou je péče o památné stromy a další významné stromy a stromořadí v krajině, údržba tůň na podporu obojživelníků nebo likvidace invazních rostlin.

V roce 2020 byly realizovány tyto druhy opatření (finanční náklady čerpané z PPK - blíže viz kap. 17.3):

- **Realizace speciálních činností na podporu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů:** na podporu obojživelníků a zlepšení vodního režimu byly vytvořeny dvě tůně pod Větrným vrchem u České Kamenice, obnovena tůň v Srbské Kamenici a odbahněna lesní tůň s výskytem žabníčku vzplývavého nad Dolním Žlebem. Na podporu netopýrů bylo provedeno zabezpečení vstupu do dvou jeskyní v NPR Kaňon Labe, které jsou významným zimovištěm. Byly rovněž čištěny prostory některých budov (úklid netopýřího trusu). V rámci probíhajícího projektu na podporu žabníčku vzplývavého byla provedena jeho každoroční kontrola (přírodní památka Rybník u Králova mlýna).
- **Ošetření památných stromů a významných stromů v krajině:** bylo realizován ořez památného dubu červeného na Kvádrberku
- **Výřezy náletu:** na podporu vodního režimu rašelinišť byly redukovány náletové dřeviny v přírodní rezervaci Rájecká rašeliniště a Čabel
- **Obnova a údržba extenzivních ovocných sadů a stromořadí:** v rámci opatření byly dosázeny staré odrůdy ovocných stromů do několika alejí a vysázeny ovocné stromy, ale i další dřeviny např. lípy na čtyřech nových lokalitách. Péče o dřeviny spočívala rovněž v provedení výchovných řezů a opravách individuálních ochranných stromů. Byla provedena každoroční údržba genového archivu starých odrůd ovocných stromů na Kamenické Stráni.
- **Kosení travního porostu s cílem udržení žádoucí druhové skladby a podpory stanovištně zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů:** byl realizován specifický management travních porostů (pokos v určených termínech) s výskytem modrásků, orchidejí apod. (přírodní památky Eiland, Hofberg, Pod lesem, přírodní rezervace Za pilou, Arba, Pekelský důl, Libouchecké rybníčky, Stará Oleška, Niva Olšového potoka, připravované přírodní památky Rašeliniště u Antonínova či Bledulová louka) a dalších lučních porostů v k. ú. Ludvíkovice, Prostřední Žleb, Loubí u Děčína, Tisá, Srbská Kamenice, Kunratice u České Kamenice nebo Mikulášovice). Byly pokoseny dlouhodobě neobhospodařované loučky v údolí Labe na podporu populace modrásků.
- **Likvidace rostlin patřících ke geograficky nepůvodním nebo invazním druhům:** bylo provedeno odstranění křídlatky japonské a sachalinské a netýkavky žláznaté především z okolí zasažených vodních toků (okolí Kamenice a jejích přítoků, Chřibské Kamenice, Petrovického potoka, okolí Labe a přítoků) a na dalších zasažených lokalitách na území CHKO.

V roce 2018 byl zahájen monitoring netýkavky žláznaté v NPR Kaňon Labe. Netýkavka zde byla nalezena na 69 lokalitách a odstraněno bylo celkem 16 454

rostlin, v roce 2019 bylo evidováno celkem 95 lokalit z nichž bylo odstraněno celkem 8 415 rostlin. V roce 2020 proběhl monitoring na 102 lokalitách, kdy na 82 lokalitách již netýkavka nebyla nalezena, na zbývajících lokalitách bylo odstraněno celkem 1173 rostlin.

- **Transfery obojživelníků:** ochrana migrujících obojživelníků v období rozmnožování byla realizována na přechodových trasách na Maxičkách, u Vlčího jezera, v Bynovci a v Dolní Kamenici.
- **Údržba informačních tabulí a značení**

6.3. Péče o lesní ekosystémy

6.3.1. Péče o lesní ekosystémy v NP

V rámci péče o genofond lesních dřevin byla z programu PPK v roce 2020 provedena **údržba semenného sadu jedle bělokoré na Mezné kosením** a bylo provedena odstranění náletových dřevin.

Dále viz kapitoly 8 a 10.3.

6.3.2. Péče o lesní ekosystémy v CHKO

Na rozdíl od území NP není na území CHKO Správa NP majitelem lesních pozemků, a tedy ani neprovádí management lesa. Specifické potřeby ochrany přírody jsou zajištěny v rámci procesu schvalování lesních hospodářských plánů nebo osnov.

V rámci 2020 byla provedena v rámci realizace PPK opatření na podporu cílových dřevin (realizace a oprava oplocenek na ochranu jedlových výsadeb a přirozeného zmlazení) v přírodní rezervaci Pavlínino údolí, na Pastýřské stěně a v lokalitě Šternberk.

V měsíci září až listopad byla provedena inventarizace nepůvodní a invazní borovice vejmutovky a douglasky tisolisté je zjištění skutečného stavu v PR Pavlínino údolí. Jejím výsledkem je podklad pro praktické odstranění všech stádií zmíněných dřevin a zamezení jejich dalšímu šíření. Ze získaných dat lze zjistit jak náročnost časovou (kácení a kroužkování matečných a dorůstajících stromů, odstranění nárostů a náletů, výřez a odstranění stromů a náletů horolezeckou technikou), tak odvodit i náročnost nákladovou.

6.4. Reintrodukce lososa obecného

- **Jarní vypouštění lososa obecného** – dne 29. dubna 2020 bylo do řeky Kamenice v oblasti Dolského mlýnu a Hřenska vypuštěno 15.000 ks plůdku a 22. května 2020 600 ročků.
- **Podzimní vypouštění lososa obecného** – dne 12. a 13. listopadu 2020 bylo do řeky Kamenice vypuštěno 6.000 půlročků.

V průběhu roku bylo pracovníky Správy NP České Švýcarsko, Českého rybářského svazu a Výzkumného ústavu vodohospodářského T. G. Masaryka, v.v.i. v řece Kamenici zaznamenáno přibližně 5 navrátivších se dospělých lososů a několik lososích trdlišť.

Přehledová tabulka vypouštěného plůdku lososa obecného v letech 1998 – 2020 (ks)				
Rok zarybnění	Velká Bělá	Chřibská Kamenice	Kamenice	Celkem povodí Kamenice
1998	10000			10000
1999	20000			20000
2000			71600	71600
2001			80000	80000
2002		13300	75000	88300
2003		13500	75000	88500
2004		10000	88500	98500
2005		44920	90000	134920
2006		39000	45000	84000
2007		107000	80000	187000
2008	21300	99300	50000	170600
2009		70000	50000	120000
2010		30000	90000	120000
2011		40000	20000	60000
2012		80000	40000	120000
2013		80000	40000	120000
2014		80000	40000	120000
2015		60000	80000	140000
2016		0	0	0
2017			30000	30000
2018			60000	60000
2019			100000	100000
2020			15000	15000
Celkem	51300	767020		1938420

6.5. Příprava reintrodukce jeřábka lesního a tetřeva hlušce

- **Jeřábek lesní**

V roce 2020 byla z důvodu koronavirové situace odvolána návštěva kolegů ze Slovenské republiky, kteří by měli provádět odchyt jeřábků na vybraných lokalitách Slovenska. Probíhají práce na optimalizaci biotopů, zejména výsadba lísky obecné a vrb, jako důležitých potravních zdrojů. Také aktuální proces rozpadu odumřelých smrkových monokultur je příznivý pro tento druh a plošně zlepšuje biotopovou nabídku pro jeřábka lesního.

- **Tetřev hlušec**

Oproti roku 2018 neproběhl v tomto směru žádný posun či nové skutečnosti.

7. Péče o kulturní dědictví

7.1. Péče o kulturní památku Dolský mlýn

V roce 2020 bylo ve spolupráci se spolkem Dolský mlýn z.s. uspořádáno 5 brigád, kterých se zúčastnilo celkem 82 brigádníků. Jedna brigáda byla kvůli protiepidemickým opatřením zrušena.

Přehled realizovaných prací	
Stáj	spárování defektů zdiva dokončení koruny zadní stěny fasády a zajílování + zadrnování (izolace) zadní stěny a střední příčky
Palírna	Přizdívání částí zdiva stžených povodní roku 2010 Vyklízení pochozího chodníčku u hrany vodní strouhy a interiéru objektu (místy dosaženo úrovně dlažby)
Mlýn	spárování defektů zdiva (mlýnice, černá kuchyně, šalanda, komora)
Areál	úklid a čištění areálu zpevňování a úprava cest u mlýna a stáje i cesty podél hotelu na Kamenickou Stráž (přeložení či doplnění dlažby) Úprava čel propustků u křižovatky s cyklotrasou

7.2. Péče o kulturní areál zaniklé osady Zadní Jetřichovice

V roce 2020 byly uspořádány 2 brigády, kterých se zúčastnilo celkem 15 brigádníků. Dvě brigády zrušeny kvůli protiepidemickým opatřením.

Objekt č.p. 2 (bývalá Křinická hospoda)	úklid a sekání trávy kolem a uvnitř objektu Vyklízení interiéru skalního sklepa, terénní úpravy na přístupu k němu Spárování a dozdivání plenty skalního sklepa Spárování a doplňování chybějících částí zdiva pivního sklípku
--	---

7.3. Péče o drobné památky

Obnova a informační servis	
Obnova památek v majetku Správy NP	–
Informační servis vlastníkům a obcím při obnově památek	23

Dolský mlýn, konzervace objektu palírny. Foto N. Belisová

Zadní Jetřichovice. Terénní úpravy u skalního sklípku. Foto N. Belisová

8. Péče o les

8.1. Těžební činnost

Obnovní těžba byla realizována převážně z programu OPŽP se zaměřením na odstranění nepůvodních dřevin ve výši 1.194 m³.

V roce 2020 byla v lesích NP prováděna nahodilá těžba, zaměřená na zpracování větrné kalamity a zpracování kůrovcem napadených stromů.

Těžba plánovaná

Druh těžby	2015		2016		2017		2018		2019		2020	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
výchovná	22288	57,97	13295	58,73	9905	28,31	1386	2,11	18	0,025	170	0,388
obnovní	8587	22,33	3945	17,43	6352	18,16	7027	10,7	1035	1,437	1406	3,207
mimořádná	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
rekonstrukce	145	0,377	285	1,26	0	0	0	0	0	0	0	0
nahodilá	7428	19,32	5112	22,58	18728	53,53	57268	87,19	70991	98,54	42262	96,4
Celkem	38448	100,00	22637	100,00	34985	100,00	65681	100,00	72044	100,00	43838	100,00

Složení nahodilých těžeb

Nahodilá těžba	2015		2016		2017		2018		2019		2020	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
kůrovcová	2322	31,26	2565	50,18	8497	45,37	43151	75,35	59019	83,14	41968	99,30
lapáky	1463	19,70	1220	23,87	1280	6,83	804	1,40	225	0,32	0	0,00
živelná	3633	48,91	1173	22,95	8914	47,60	13298	23,22	11747	16,55	294	0,70
ostatní	10	0,13	154	3,01	37	0,20	15	0,03	0	0,00	0	0,00
Celkem	7428	100,00	5112	100,0	18728	100,00	57268	100,00	70991	100,00	42262	100,00

Těžba dle dřevin (včetně samovýrob)

Dřevina	2015		2016		2017		2018		2019		2020	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
smrk	31378	81,61	15785	69,73	32641	93,30	62152	94,63	70392	97,71	42235	96,34
borovice	181	0,47	118	0,52	200	0,57	577	0,88	610	0,85	0	0,00
vejmutovka	2050	5,33	1391	6,14	313	0,89	61	0,09	260	0,36	309	0,70
douglaska	64	0,17	67	0,30	27	0,08	51	0,08	0	0,00	0	0,00
modřín	4556	11,85	5192	22,94	1777	5,08	2801	4,26	778	1,08	1294	2,95
Jehličnaté celkem	38229	99,4	22553	99,6	34958	99,9	65642	99,9	72040	100,0	43838	100,0
dub červený	100	0,26	69	0,30	12	0,03	9	0,01	0	0,00	0	0,00
dub zimní	6	0,02	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
olše	3	0,01	0	0,00	2	0,01	0	0,00	0	0,00	0	0,00
buk	93	0,24	9	0,04	11	0,03	20	0,03	4	0,01	0	0,00
bříza	13	0,03	6	0,03	2	0,01	8	0,01	0	0,00	0	0,00
jilm	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
jasan	4	0,01	0	0,00	0	0,00	2	0,00	0	0,00	0	0,00
Listnaté celkem	219	0,57	84	0,37	27	0,08	39	0,06	4	0,01	0	0,00
Těžba celkem	38448	100,0	22637	100,0	34985	100,0	65681	100,0	72044	100,0	43838	100,0

Vyklízení dřevní hmoty dle druhu dokončené na odvozní místo

Způsob vyklízení dřevní hmoty	2015		2016		2017		2018		2019		2020	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
HSM	1303	3,75	0	0,00	1761	5,92	15011	23,52	14619	20,84	3877	8,86
Potahy	0	0,00	13	0,06	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Lanovky	0	0,00	300	1,41	258	0,87	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Vyvážecí souprava	10111	29,12	12323	57,82	11612	39,03	31385	49,18	30863	44,00	17490	39,98
Traktory	763	2,20	0	0,00	746	2,51	856	1,34	2557	3,65	66	0,15
Harvestorová technologie	22541	64,93	8675	40,71	15371	51,67	16561	25,95	22100	31,51	22317	51,01
Celkem	34718	100,00	21311	100,00	29748	100,00	63813	100,00	70139	100,00	43750	100,00

Vyklízení dřevní hmoty dle druhu z lokality „pařez“ na vývozní místo

Způsob vyklízení dřevní hmoty	2020	
	m ³	%
lanovka	0	0,00
potahy	0	0,00
traktory	23.171	100,00
Celkem	23.171	100,00

8.2. Zalesňování a podsadby

K zalesňování vzniklých holin a k podsadbám je používáno výhradně reprodukčního materiálu z území NP, ze semen sebraných z geneticky vhodných porostů. Pěstování sadebního materiálu je zajišťováno dodavatelsky v lesní školce společností Wotan Forest, a.s. v Krásném Poli. Zde se pro potřeby zalesnění, kromě hlavních dřevin (buk, dub a jedle) pěstují i sazenice dřevin ostatních (jilm, javor, lípa, líska). Sběr osiva z rodičovských stromů je realizován šetrnou technologií (bez použití ocelových stupaček). Při sběru osiva dubu a buku je využíváno sítí, které jsou těsně před plánovaným dozráváním žaludů a bukvic rozprostřeny pod rodičovské stromy.

Zalesnění podle dřevin v roce 2020:

Dřevina	Zalesnění (ha)	Síje (ha)	Celkem (ha)	Počet sazenic (v tis.)
jedle	5,03		5,03	14,1
jehličnaté celkem	5,03		5,03	14,1
dub	14,26		14,26	37,3
buk	36,91		36,91	138,8
habr	0,63		0,63	2,2
javor klen	0,66		0,66	2,2
jeřáb, líska	0,78		0,78	1,9
bříza		3,21	3,21	
lístnaté celkem	53,24	3,21	56,45	182,4
Celkem	58,27	3,21	61,48	196,5

8.3. Ochrana kultur

Ochrana kultur byla realizována v následujícím rozsahu:

- ochrana kultur proti buřeni – zajištěna prostřednictvím ručního ožínání buřeně kolem sazenic
- ochrana kultur proti škodám zvěří – zajištěna prostřednictvím letních nástřiků a podzimních nátěrů sazenic repelentními přípravky, dále bylo využito ovčí vlny.

Celkový rozsah ochrany kultur proti buřeni činil 99,79 ha, ochrana kultur repelentními nástřiky a nátěry činila 297,73 ha, ochrana kultur ovčí vlnou činila 160,58 ha.

8.4. Prořezávky a prostřihávky: v roce 2020 bylo provedeno 228,07 ha

8.5. Ochrana lesa, škody na lesích vlivem přírodních živlů

Území NP je v době sucha vážně ohroženo nebezpečím vzniku lesních požárů a Správa NP v důsledku této skutečnosti zabezpečuje rozsáhlá preventivní opatření. V rámci prevence jsou organizovány pravidelné ochranné lesní služby (požární hlídky) se zaměřením na včasnou lokalizaci případných lesních požárů. V roce 2020 byly evidovány 4 lesní požáry.

Číslo	Druh požáru	Datum	Revír	Porost	Plocha	Škoda v Kč	Použitá technika	Příčina	Zóna NP
1/2020	lesní	3.4. 2020	3 Pravčická brána	401 H 12	0,002	0	Hasicí vozy	neznámá	Soustředěné péče o přírodu
2/2020	lesní	19.5. 2020	4 Mlýny	424 A 09c/ 01s 424 C 10/ 01r 424 C 01b	0,04 0,02 0,19	15. 000	Hasicí vozy Helikoptéra	neznámá	Přírodní
3/2020	lesní	22.5. 2020	5 Zadní Jetřichovice	715 C 17/ 06b	0,30	5. 000	Hasicí vozy Helikoptéra	neznámá	Kulturní krajiny
4/2020	lesní	17.8. 2020	7 Goliště	605 D 13a	0,004	0	Hasicí vozy	neznámá	Soustředěné péče o přírodu

9. Myslivost a rybářství

9.1 Myslivost

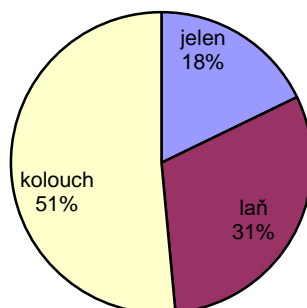
Zákonem č. 449/2001 Sb., o myslivosti, byla svěřena Správě NP České Švýcarsko působnost na úseku státní správy myslivosti. Rozhodnutím orgánu státní správy ze dne 21. 5. 2003 byla uznána vlastní honitba Správy NP s názvem NP České Švýcarsko. Základním cílem je dosažení přírodní rovnováhy mezi zvěří a prostředím.

Obecné zásady pro realizaci myslivecké činnosti na území NP

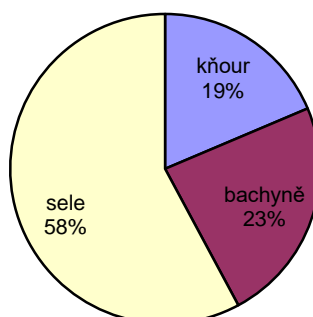
- důslednou ochranou a zlepšováním biotopů udržet ohrožené populace původních druhů zvěře (např. rys ostrovid, sokol stěhovavý),
- zlepšováním stavu a ochranou biotopů vytvořit vhodné podmínky pro znovunavrácení některých druhů (tetřev hlušec, jeřábek lesní),
- při jednoznačném preferování kvalitativních kritérií za účelem zlepšování genofondu spárkaté zvěře, cílevědomě redukovat přemnoženou zvěř na normované jarní kmenové stavy, které vycházejí ze zájmů a potřeb ochrany přírody,
- postupně vyloučit nepůvodní druhy zvěře (např. muflon obecný, psík mývalovitý),
- zajistit péči populacím původních druhů.

Plán chovu a lovu spárkaté zvěře 2019 / 2020 - vyhodnocení																					
HONITBA NP ČESKÉ ŠVÝCARSKO	Zvěř jelení								Zvěř srnčí						Zvěř černá						
	jeleni								srnčí						kňouři						
	věková třída			celkem	laně	kolouši	zvěř jelení celkem	věková třída			celkem	srny	srnčata	zvěř srnčí celkem	věková třída			kňouři celkem	bachyně	selata	divoká prasata celkem
	I.	II.	III.					I.	II.	III.					I.	II.	III.				
	2-4 I.	5-8 I.	9 I. a starší					1-2 I.	3-4 I.	5 I. a starší				1-2 I.	3-4 I.	5 I. a starší					
Jakostní třída honitby	III. + IV.								IV.						IV.						
Normovaný stav	16	13	7	36	36	17	89	21	12	17	50	50	28	128	3	5	3	11	11	7	29
Minimální stav	13	11	5	29	29	14	72	14	8	13	35	35	21	91	2	4	2	8	8	5	21
Plán lovu 2019/20 minimální	16	6	3	25	37	28	90	0	0	0	0	0	0	0	8	2	1	11	12	27	50
Plán lovu 2019/20 maximální	27	10	5	42	62	46	150	0	0	0	0	0	0	0	24	5	1	30	30	60	120
Skutečný lov 2019/20 celkem	12	4	2	18	31	52	101	0	1	0	1	2	3	6	18	1	0	19	24	59	102

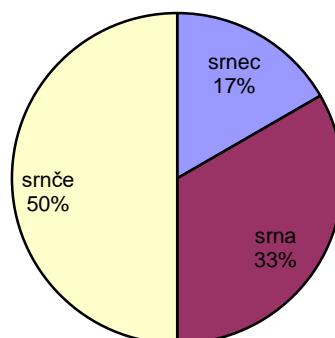
Struktura lovu jelení zvěře v mysliveckém roce 2019/2020 v %

Struktura lovu černé zvěře v mysliveckém roce 2019/2020 v %

Struktura lovu srnčí zvěře v mysliveckém roce 2019/2020 v %

9.2. Rybářství

Základním cílem rybářského hospodaření na území národního parku je zachování a zlepšování přírodních podmínek pro rozvoj populací původních druhů ryb a jiných druhů vodních živočichů a tím uvedení rybářského hospodaření do souladu s potřebami a zájmy ochrany přírody.

V rybářských revírech hospodaří přímo Správa NP ČŠ. Za tímto účelem byly vytvořeny dva režijní pstruhové revíry, na kterých je vyhlášen úplný zákaz rybolovu. Oba rybářské revíry jsou vyhlášeny chráněnou rybí oblastí, není zde tedy povolen sportovní rybolov. Lov ryb je povolen pouze ve zvláštních případech, např. v rámci monitoringu obsádky, zjištění zdravotního stavu ryb, při životu nebezpečném znečištění vod či pro vědecké účely, a to na základě Rozhodnutí MŽP č.j. 55360/ENV/09, 382/640/09 ze dne 30.12.2009.

- **Pstruhový rybářský revír Kamenice 1** - prioritou péče o tento rybářský revír je každoroční vysazování lososa obecného (*Salmo salar*) - viz kapitola 6.4.
- **Pstruhový rybářský revír Křinice 1** - zde jsou vytvářeny podmínky pro přirozenou autoregulaci původních druhů ryb.

Stav rybí populace v uvedených tocích je předmětem monitoringu – výsledky viz kap. 10.1.

10. Výzkum a monitoring

10.1. Výzkum a monitoring živočichů

Monitoring ptačí oblasti Labské pískovce

V rámci soustavy chráněných území Evropské unie NATURA 2000, Ptačí oblast Labské pískovce (dále jen POLP) je každoročně prováděn monitoring vybraných ptačích druhů. V roce 2020 se jednalo o sokola stěhovavého, výra velkého, tetřívka obecného, skřivana lesního, chřástala polního, motáka pochopa, lelka lesního a tuhýka obecného spolu s pěnicí vlašskou.

Sokol stěhovavý (*Falco peregrinus*):

V roce 2020 celkem **13 obsazených teritorií** (NP - 7, CHKO - 6) – bylo prokázáno 11 hnízdění, z nichž 6 hnízdění bylo úspěšných (2 x v NP a 4 x v CHKO) a bylo vyvedeno **15 mlád'at** (3 x 2, 3 x 3) a 5 hnízdění bylo neúspěšných. Jeden pár a jeden samec obsadili teritorium, ale hnízdění se nebylo úspěšné pravděpodobně z důvodu neplodnosti či k hnízdění nedošlo.

Výr velký (*Bubo bubo*):

V roce 2020 bylo identifikováno celkem **12 obsazených lokalit**, resp. teritorií. Bohužel bylo dohledáno pouze 1 hnízdo (Nová Oleška). Hnízdění bylo úspěšné – 1 mládě. I přes velmi intenzivní terénní práci se nepodařilo podchytit více lokalit. Z výše uvedeného důvodu potvrzujeme naši domněnku, že zjištěný počet teritorií je s velkou pravděpodobností, oproti skutečnému stavu, podhodnocený. Problémem zůstává dohledávání hnízd, neboť v tomto terénu je to mimořádně obtížné a extrémně časově náročné.

Tetřívek obecný (*Lyrurus tetrix*):

Na vymezených liniích a ani na žádné jiné lokalitě v PO Labské pískovce **nebyl tento druh zjištěn**. V současné době vymizelý. Poslední tokající tetřívek, po razantním úbytku v předchozích letech, byl zaznamenán v roce 2010. Příčin bylo několik – zarůstání imisních holin, vysoký predáčnický tlak, turistické zatížení. V okrajové části navazující PO Východní Krušné hory je také vymizelý.

Skřivan lesní (*Lullula arborea*):

Skřivan lesní byl sčítán na 4 liniích ve dvou termínech. Linie 1 (Bynovec – Labská Stáň), linie 2 (Hřensko – Mezní Louka), linie 3 (Mezní Louka – Zámeček).

V prvním sčítacím termínu bylo zjištěno celkem **7 zpívajících samců** na třech liniích (na jedné zjištěn nebyl) a ve druhém celkem **17 zpívajících samců** na všech liniích.

Chřástal polní (*Crex crex*):

Chřástal polní byl sčítán plošně v celé POLP, a to ve dvou termínech.

- **1. sčítací termín:** konec května – celkem **12 volajících samců** chřástala polního (9 v POLP, 3 mimo POLP) + 5 volajících samců křepelky polní (vše v POLP)
- **2. sčítací termín:** konec června – celkem **58 volajících samců** chřástala polního (35 v POLP, 23 mimo POLP) + 22 volajících samců křepelky polní (15 v POLP, 7 mimo POLP)

Výrazně menší počet zjištěných chřástalů polních v prvním sčítacím termínu byl zapříčiněn zejména nedostatečným rozvojem travních porostů, co se týče výšky a hustoty, a díky klimatickým vlivům. Jádru populace v POLP zůstává v oblasti Libouchce, Tisá-Petrovice, Jetřichovic (Všemilská planina) a na Krásnolipsku.

Moták pochop (*Circus aeruginosus*):

Moták pochop byl monitorován celkem na 4 lokalitách, které mají vhodné hnízdní prostředí a kde bylo v minulosti prokázáno hnízdění. Celkově byl zjištěn na 3 lokalitách, k úspěšnému hnízdění došlo pouze **na jediné lokalitě** – Stará Oleška. Na lokalitě Světlík k úspěšnému hnízdění nedošlo a na lokalitě Velký rybník byl moták zaznamenán pouze jednou. Lokalita Markvartice zůstala neobsazena.

Lelek lesní (*Caprimulgus europaeus*):

Tento druh byl monitorován na 4 liniích ve dvou sčítacích termínech. Linie č. 1 (Bynovec – Labská Stráž), linie č. 2 (Eustach), linie č. 3 (Kuní vrch), linie č. 4 (Jetřichovice).

Lelek lesní **nebyl zjištěn** na žádné linii v žádném sčítacím termínu.

Ťuhýk obecný (*Lanius collurio*) a pěnice vlašská (*Sylvia nisoria*):

Tyto druhy byly monitorovány na 4 liniích ve dvou sčítacích termínech. Linie 1 (Libouchec – Jílové), linie 2 (Růžová), linie 3 (Kunratice), linie č. 4 (Krásná Lípa-Rybniště).

Ťuhýk obecný – zjištěn na všech liniích a všech kontrolách. Při první kontrole celkem **25 teritorií** (nejvíce linie č. 1–12 teritorií), při druhé kontrole celkem **16 teritorií** (nejvíce linie č. 1 a 4 - po 5 teritoriích).

Pěnice vlašská – zjištěna pouze při první kontrole na 2 liniích (Libouchec – Jílové a Kunratice) **po 1 zpívajícím samci**.

Projekt značení čápů černých barevnými odečítacími kroužky

Celkem se v širším regionu Českého Švýcarska podařilo v letošním roce (2020) prokázat hnízdění na 5 lokalitách, z nich byla 3 hnízdění úspěšná a bylo okroužkováno 7 mláďat (1 x 1, 1 x 2, 1 x 4). V Ptačí oblasti Labské pískovce byla z těchto 5 hnízdění 4 hnízdění (pouze 2 úspěšná) a jedno hnízdění bylo prokázáno mimo – v CHKO Lužické hory.

Od posledního reportu se nám sešlo celkem 13 nových zpětných hlášení od 9 čápů černých (bližší informace viz Zpravodaj Ornitologického klubu při Labských pískovcích č. 16/2020, www.npcs.cz, odkaz „Ornitologický klub“).

Monitoring zimujících vodních a mokřadních ptáků na Děčínsku v zimní sezóně 2020

Dne 17. – 18. 4. 2020 bylo zaznamenáno celkem 12 druhů ptáků (potápka malá, volavka popelavá, čáp černý, kormorán velký, labuť velká, kachna divoká, husice nilská, racek bělohlavý, lyska černá, konipas bílý, skorec vodní a moták pochop) v celkovém počtu 261 kusů, a to na 7 lokalitách.

Dne 11. 1. 2020 bylo zaznamenáno celkem 9 druhů ptáků (ostralka štíhlá, volavka popelavá, morčák velký, kormorán velký, labuť velká, kachna divoká, racek bělohlavý, lyska černá a skorec vodní) v celkovém počtu 1 138 kusů, a to na 9 lokalitách.

Monitoring v rámci programu „Jednotného sčítání ptáků v ČR“

Tento monitoring byl tradičně prováděn na dvou liniích (každá s 20 sčítacími body):

Mezná - Mezní Louka a Srbská Kamenice – Janská, a to vždy ve dvou termínech (začátek května a začátek června).

Kroužkování vybraných ptačích druhů na území NPČŠ a CHKO LP v roce 2020

- **Sokol stěhovavý (*Falco peregrinus*):** Bylo okroužkováno celkem 12 mláďat na čtyřech lokalitách (Libouchec - 3 mláďata, Doubicko - 3 mláďata, Rájec - 3 mláďata, Jetřichovicko - 3 mláďata).
- **Holub doupňák (*Columba oenas*):** Byla okroužkována celkem 2 mláďata na lokalitě Kuní vrch.
- **Datel černý (*Dryocopus martius*):** Bylo okroužkováno celkem 21 mláďat na sedmi lokalitách (Kuní vrch - 4 mláďata, Limberk - 2 mláďata, Tokáň - 4 mláďata, Vosí vrch - 2 mláďata, Richterova chata - 3 mláďata, Kyjovský hrádek - 4 mláďata, Rudolfstein - 2 mláďata).
- **Puštík obecný (*Strix aluco*):** Bylo okroužkováno 1 mládě na lokalitě – Suchý vrch.

Monitoring spáleniště na Krkavčím kameni u Jetřichovic

Na lokalitě probíhal monitoring ptáků standardní metodou mapování hnízdních okrsků, a to ve dvou termínech – polovina května a polovina června, včetně zákresů do mapek (prováděla Správa NP, Pavel Benda).

Sčítání kormoránů velkých (*Phalacrocorax carbo*) na nocovištích na řece Labi v úseku Dobkovice-Hřensko, státní hranice v zimní sezóně 2019/2020

DATUM	ADULTNÍ	JUVENILNÍ	CELKEM
ROK 2014			
26.12.2014	45	3	48
ROK 2015			
09.01.2015	52	4	56
20.02.2015	48	6	54
18.03.2015	17	0	17
14.11.2015	37	5	42
23.12.2015	57	10	67
ROK 2016			
04.01.2016	67	5	72
16.02.2016	62	8	70
15.03.2016	35	5	40
17.10.2016	33	4	37
12.11.2016	29	6	35
13.12.2016	51	9	60
ROK 2017			
09.01.2017	65	5	70
17.01.2017	70	9	79
14.02.2017	86	11	97
20.03.2017	27	23	50
15.09.2017	21	3	24
16.10.2017	36	6	42
20.11.2017	45	11	56
18.12.2017	136	65	201
ROK 2018			
17.01.2018	74	16	90
22.02.2018	91	25	116
12.03.2018	55	3	58
17.10.2018	86	29	115
19.11.2018	176	52	181
15.12.2018	181	66	247
ROK 2019			
12.01.2019	166	35	201
22.02.2019	136	54	190
15.03.2019	75	36	111
24.10.2019	205	74	279
15.11.2019	411	160	571
13.12.2019	132	23	155
ROK 2020			
10.1.2020	73	23	96
14.2.2020	102	22	124
13.3.2020	96	12	108
16.10.2020	158	36	194
13.11.2020	163	28	191
11.12.2020	216	48	264

Monitoring netopýrů v Labských pískovcích a na Šluknovsku

Přehled monitoringu letních kolonií				
druh	pohlaví	lokality	datum	počet ks
netopýr velký	samice s mláďaty	Jílové u Děčína	24. 7. 2020	2000
netopýr velký	samice s mláďaty	Lobendava	20. 7. 2020	2400
netopýr vodní	samci	Děčín	24. 7. 2020	4
vrápenec malý	samice s mláďaty	Malá Veleň - Jedlka	24. 7. 2020	120
vrápenec malý	samice s mláďaty	Arnoltice	24. 7. 2020	310
vrápenec malý	samice s mláďaty	Janská-Rabštejn	24. 7. 2020	100
vrápenec malý	samice s mláďaty	Vysoká Lípa - Zámeček	27. 7. 2020	46
netopýr ušatý	samice s mláďaty	Lipová	23. 7. 2020	0
netopýr ušatý	samice s mláďaty	Vilémov	23. 7. 2020	19

Zimující netopýři

V oblasti Českého Švýcarska (vč. Labských pískovců) bylo monitorováno celkem 7 lokalit a jedno území (kaňon Labe jako jedna lokalita s větším počtem puklinových jeskyní) a 5 lokalit v CHKO České středohoří. Celkově zde bylo zjištěno 10 druhů (vrápenec malý, netopýr vodní, n. velký, n. vousatý, n. řasnatý, n. rezavý, n. hvízdavý, n. černý, n. večerní, n. ušatý) v celkové početnosti 541 jedinců.

Vysazování lososa obecného a ichtyologický monitoring povodí Křinice a Kamenice na území Národního parku České Švýcarsko

Zhotovitel: Ing. Miloš Trýzna, Ph.D. a kol.

V roce 2020 pokračovalo značení všech vysazovaných lososů obecných věkové kategorie roček, původem z líhně Forellen- und Lachszucht Ermisch v saském Neustadtu. Cílem značení byla jednoznačná identifikace jedinců za účelem hodnocení efektivity vysazování roček ve srovnání s dominantním vysazováním plůdku (odchovaným v akvakultuře a z inkubačních schránek v toku Kamenice).

V budoucnu, kdy je naplánována realizace monitorovacích zařízení, pak bude značení využito rovněž pro účely stanovení podílu vysazovaných ryb na celkové populaci lososa v toku Kamenice jako kontrola hlavního cíle repatriačního programu Losos 2000 (přirozeně se reprodukující populace) a k optimalizaci rybářského managementu.

Celkem bylo na podzim vysazeno 5 tisíc lososích půlroček označených manuálně na tukové ploutvičce.

Současně bylo individuálně značeno 575 ks experimentální kategorie ročka tzv. pasivními integrátoři (mikročipy).

Z důvodů druhové a územní ochrany (Kamenice – Evropsky významná lokalita (EVL) pro lososa obecného, Křinice a Kamenice – EVL pro mihuli potoční) a současného působení globálních antropogenních tlaků (klimatická změna, biologické invaze apod.), jsou vodní ekosystémy na území NP České Švýcarsko v rámci vybraných profilů pravidelně monitorovány. Monitoring umožňuje včasnou detekci možných změn na úrovni společenstva a konkrétních populací a přijetí adaptivních opatření.

V r. 2020 byl realizován ichtyologický průzkum čtyř lokalit v povodí řeky Křinice a šesti

lokalit v povodí řeky Kamenice. Monitoring tekoucích vod opětovně prokázal výskyt typických společenstev a přítomnost stabilních populací tří druhů rybovitých obratlovců chráněných v rámci soustavy Natura 2000 (losos obecný, mihule potoční, vranka obecná).

Výsledky monitoringu však současně indikují možné působení některých významných antropogenních tlaků (klimatická změna, rybářský management mimo NP) a vodní ekosystémy tak vyžadují nepřetržitou péči a systematickou pozornost.

Byla pozorována absence výskytu raka říčního v povodí řeky Křinice, kde byl hojně zaznamenáván. Bude předmětem dalšího šetření.

10.2. Výzkum a monitoring rostlin, hub a lišejníků a jejich biotopů

Bahnité náplavy v ČR na Labi

Zhotovitel: Mgr. Eva Volfová, Nebílovy 37, 332 04

Cílem studie bylo doplnit ucelený přehled o jednotlivých náplavech i zjistit výskyt a početnost drobnokvětu pobřežního v sezóně 2020.

Byly navštíveny náplavy v EVL Labské údolí a EVL Porta Bohemica, popsán charakter vegetace, soupis přítomných rostlin (včetně početnosti drobnokvětu pobřežního), zjištění rozmístění vegetace na náplavu, typy náplavů podle geneze. Navštíveny byly následující lokality: Střekov, Valtířov, Nebočady, Děčín-zámek, Děčín-Heger, experimentální výhon, Dolní Žleb – levý a pravý břeh. Proběhlo zjištění výskytu a početnosti kriticky ohroženého drobnokvětu pobřežního (*Corrigiola littoralis*). Jeho výskyt byl zaměřen GPS a spočítány jednotlivé exempláře. Na náplavech bylo provedeno 8 fytoocenologických snímků. Součástí práce byly konzultace se Správou NP České Švýcarsko, Správou CHKO České středohoří, Ostravskou univerzitou, Českou zemědělskou univerzitou a Botanickým ústavem Akademie věd.

Ochrana krajinného rázu obcí a jejich krajinného rámce na území národního parku České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce včetně širších územních vazeb

Zhotovitel: Ing. Roman Bukáček, Na Úvoze 720/32, 591 01 Žďár nad Sázavou

Správa Národního parku České Švýcarsko (dále jen „Správa NP“) je ze zákona 114/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů) orgánem státní správy v oblasti ochrany přírody, která mimo jiné zajišťuje ve svém územním obvodu výkon státní správy v oblasti územního plánování a výstavby, a to na území NP České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce (a současně na území EVL České Švýcarsko a PO Labské pískovce sleduje stav předmětu ochrany).

Vytvoření územní studie a odborného podkladu k zajištění ochrany hodnot krajiny a krajinného rázu na území jednotlivých obcí na území národního parku České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce. Dílčím cílem studie je vytvoření návrhu rámcových podmínek, opatření a doporučení k zajištění ochrany krajinného rázu ve smyslu ustanovení §12, uvedeného zákona. Studie bude sloužit jednak jako odborný podklad na úseku ochrany přírody a krajiny a zároveň jako územně analytický podklad (ÚAP, jev 17a ve smyslu vyhlášky č. 500/2006 Sb. ve znění pozdějších změn) využitelný v územním plánování.

Předmětem studie je na základě průzkumů a rozborů území vytvořit materiál určený pro usměrňování rozvoje sídel ve smyslu ochrany typických rysů, charakteristických znaků a důležitých vztahů, jež spoluvytváří hodnoty i kvalitu rázu krajiny velkoplošného chráněného území; navrhnout cílovou kvalitu území v kontextu vhodného využití potenciálů kra-

jiny jejich optimalizaci ve vztahu k zachování hodnot krajinného rázu; vypracovat návrh podmínek k zajištění ochrany krajinného rázu; vytvoření územně analytického podkladu (ÚAP) jevu č. 17a Krajinný ráz a podkladu pro vymezení a charakteristiku jevů 17b krajiny a krajinné okrsky; navrhnout rámcová doporučení pro opatření orgánu státní správy na úseku ochrany přírody a krajiny.

Fluviálně-geomorfologická studie vývoje korytových náplavů řeky Labe v úseku Střekov – státní hranice

Zhotovitel: Ostravská univerzita, Přírodovědecká fakulta, katedra fyzické geografie a geoeekologie, 30. dubna 22, 702 00 Ostrava, doc. RNDr. Jan Hradecký, Ph.D. a kol.

Vodní toky jsou po staletí využívány člověkem a pomáhají mu uspokojovat různé typy potřeb. Naše řeky vykazují četné nestability, které jsou výsledkem desítky let trvajících přímých i nepřímých zásahů člověka. Jedná se především o změny tvaru, hloubky a průběhu koryta z důvodu protipovodňové ochrany nebo údržby plavební dráhy a dalšími faktory, jako je změna využívání ploch v údolní nivě a zcela zásadní způsoby hospodaření s vodním režimem v okolí řek a potoků na zemědělské a lesní půdě, ale i ve městech a vesnicích.

Důsledky lidské činnosti jsou na přírodní prostředí v některých případech velmi pomalé a během jednoho lidského života mnohdy nepostřehnutelné. To je i v případě řeky Labe, kdy dlouhodobě dochází ke zhoršení hydromorfologického stavu (zjednodušeně řečeno se jedná o narušení unášení sedimentů, zahlubování koryta řeky, změna vodního režimu = vysušování okolí řek), což vede k degradaci stanovišť příbřežní zóny. Tento stav je na Labi, ale i na dalších vodních tocích v ČR alarmující. Proto je nutné zabývat se vhodnými opatřeními, která by obnovila přirozený pohyb a distribuci sedimentů a zamýšlet se nad komplexními revitalizacemi i větších řek.

Studie se zabývá:

a) založením monitoringu – morfologie a granulometrie štěrkových lavic – varianta zásah x bezzásah – toto je poměrně klíčové, pokud máme změny skutečně podchytit a pokud chceme mít exaktní data,

Cílem monitoringu je postižení změn v morfologii, rozsahu a zrnitostním složení štěrkových lavic, které představují zásadní biotop chráněných druhů rostlin a jsou nedílnou součástí ekosystému řeky Labe. Vymezení sledovaných lokalit a metodický návod provádění monitoringu je základem pro úspěšné stanovení míry degradačních procesů. Vyžaduje s ohledem na procesy v korytě toku víceleté sledování, aby bylo možné stanovit vývojové trendy. Výsledkem je stanovení míry udržitelnosti cenných biotopů a data poslouží jako základ pro stanovení vhodného managementu a případných revitalizačních opatření.

b) revitalizace – varianty řešení různých typů problémů – hledání optimálních revitalizačních postupů, stanovení optimálního managementu (vodohospodářského vs. ochrannářského), komparace přístupů v SRN a implementace dobré praxe ze zahraničí. Cílem je důkladné rešerše zahraničních přístupů a představení vhodných revitalizačních opatření v rámci sledovaného úseku řeky Labe. Studie přinese vytipování vhodných lokalit a představí variantní způsoby řešení degradačních procesů. Ověření vhodnosti vymezených revitalizačních postupů navazuje na monitoring morfologie a zrnitosti významných biotopů řeky Labe.

Monitoring žabníčku vzplývavého (*Luronium natans*) v CHKO Labské Pískovce v roce 2020

Zhotovitel: Biologické centrum AV ČR, v. v. i., Hydrobiologický ústav, Mgr. Martina Čtvrtlíková, Ph.D.

Monitoring žabníčku vzplývavého (*Luronium natans*) byl proveden v Královomlýnském rybníce, hasičské nádrži (dvě přirozené lokality) a v náhonu Královomlýnského rybníka (náhradní nádrž), a to v souladu s platnou výjimkou z druhové a územní ochrany (SNPCS 04294/2020, SZ SNPCS 02791/2020/3). Vvysledky monitoringu jsou uvedeny v závěrečné zprávě a v elektronické podobě na portálu AOPK ČR (<http://mod.nature.cz>).

Stav zkušební záchranné kultury žabníčku vzplývavého (*Luronium natans*) v CHKO Labské pískovce

Zhotovitel: Biologické centrum AV ČR, v. v. i., Hydrobiologický ústav, Mgr. Martina Čtvrtlíková, Ph.D.

Předmětem práce byla kontrola stavu záchranné kultury rostlin kriticky ohroženého žabníčku vzplývavého (předmět ochrany PP a EVL), které byly

v roce 2015 přesazeny do tří náhradních nádrží za účelem zkušebního transferu populace před zahájením rekonstrukce Královomlýnského rybníka. V letních měsících bylo pomocí potápěčské techniky provedeno pravidelné preventivní ředění expanzivní sítiny cibulkaté (*Juncus bulbosus*) v původní populaci žabníčku v Královomlýnském rybníce. Výsledky prací jsou uvedeny v závěrečné zprávě (Čtvrtlíková 2020).

Monitoring mikroklimatu v inverzních roklích

Zhotovitel: Botanický ústav AV ČR, v.v.i, Průhonice

Odpovědný garant: doc. Ing. Jan Wild, Ph.D.

Monitoring mikroklimatu v inverzních roklích byl zahájen na území národního parku v rámci projektu Komplexní monitoring území NP České Švýcarsko, který zde probíhal v letech 2008-2010. Cílem monitoringu je provedení detailních dlouhodobých mikroklimatických měření, která zmapují mikroklima v celém profilu roklí a vyhodnocení jeho vlivu na výskyt vybraných druhů rostlin i celých společenstev. Zjištěné rozložení klimatických charakteristik i vztahy mikroklimatu a rostlin bude extrapolováno na větší území s využitím přesného digitálního modelu terénu a umožní tak predikci předmětných druhů v dalších roklích.

Monitoring probíhá v 5 roklích - Babylon, Pryskeřičný důl, U Hauschengrundu, U Pytlácké rokle, Zlé díry, dále ve stratifikované síti pokrývající území národního parku a také u vybraných druhů, a to choroše *Phellinus nigrolimitatus* a dutohlávky *Cladonia subcervicornis*. Celkem je v terénu umístěno 120 automatických měřících stanic, které měří teplotu nad povrchem země, teplotu povrchu země, teplotu půdy, půdní vlhkost a od roku 2019 je měřena i teplota ve 2 m nad povrchem. Z měření vyplývá, že v území je patrná teplotní inverze, kdy vztah vzdušné teploty s nadmořskou výškou je přibližně obrácený v porovnání s obvyklým adiabatickým poklesem teplot v atmosféře, přičemž přízemní teploty jsou více určovány lokálním reliéfem (sklon a orientace svahu, pozice na svahu) než teploty ve 2 m. Výsledky jsou shrnuty v závěrečných zprávách.

System predikčního modelování výskytu ohrožených druhů lišejníků a mechorostů pro aplikované využití v ochraně přírody

Zhotovitel: Botanický ústav AV ČR, v.v.i, Průhonice

Řešitelé: doc. Ing. Jan Wild, Ph.D., a Mgr. Matěj Man

Cílem projektu je vytvoření systému na podporu terénního průzkumu při vyhledávání a vyhodnocování vzácných či ohrožených druhů mechorostů a lišejníků v ČR, který bude přístupný široké odborné veřejnosti v ČR. Systém bude sestávat z online nástroje pro predikční modelování výskytu zájmových druhů propojený s databází mechorostů a lišejníků v ČR. Součástí projektu je i vytvoření online databázového prostředí pro integraci záznamů o výskytu mechorostů a lišejníků na národní úrovni.

Doba trvání výzkumu: **1. 1. 2018 - 31. 12. 2020**

Strategie a vyhodnocení managementu invazních druhů rostlin v CHKO Labské pískovce a NP České Švýcarsko

Zhotovitel: Botanický ústav AV ČR, v.v.i., Průhonice

Odborný garant: Ing. Jan Pergl, Ph.D.

Cílem projektu je vypracování strategie monitoringu a managementu invazních druhů v NP České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce. Dále vytvoření metodiky mapování a monitoringu invazních druhů a její ověření na reálných datech a vyhodnocení managementu vybraných invazních druhů v NP České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce.

Doba trvání projektu: 2020 – 2022.

Komplexní monitoring v Národním parku České Švýcarsko

V roce 2020 se Správa NP stala nositelem projektu „Komplexní monitoring v Národním parku České Švýcarsko“, který je financován z Operačního programu životní prostředí. Projekt je rozdělen do 7 částí, z nichž 5 je zaměřeno na sledování stavu a vývoje lesních ekosystémů a 2 jsou zaměřeny na monitoring neživé přírody, podrobný popis viz níže.

Monitoring jevů ve všech konkrétních oblastech je zdrojem velmi cenných dat potřebných pro správné rozhodování při stanovování managementových opatření. Pro nastavení správného systému těchto opatření je nutné vycházet z přesného popisu jevů probíhajících na území národního parku. Monitoring všech vytipovaných oblastí zajistí Správě NP dostatečné množství odpovídajících informací.

Doba trvání projektu: 2020 - 2023

Popis jednotlivých částí projektu:

1. Monitoring lesních ekosystémů

Zhotovitel: Mgr. Martin Adámek, Ph.D.

Cílem monitoringu lesních ekosystémů v Národním parku České Švýcarsko je získat na základě dlouhodobého sledování informace o vývoji přirozených a přírodě blízkých lesních

ekosystémů v NP České Švýcarsko a o vlivu zvěře na lesní ekosystémy jako podklad pro vytvoření zásad managementu lesních ekosystémů na tomto území.

Monitoring lesních ekosystémů byl zahájen v letech 2002 – 2004, kdy byla na 9 lokalitách vymezena dvojice monitorovacích ploch a interval sledování byl stanoven na 5 let. V rámci projektu proběhne již 5. opakované sledování.

2. Dynamika kulturních smrčín a pokalamitních holin ponechaných samovolnému vývoji v rámci přírodních podmínek Národního parku České Švýcarsko

Cílem projektu je zachytit dynamiku rozpadajících se kulturních smrčín, či holin vzniklých po asanaci podkorního hmyzu, jelikož lze předpokládat, že takto vzniklá společenstva budou dominantním typem pro budoucí desetiletí.

Přínosem pro další rozhodování Správy NP bude porovnání procesů ve čtyřech potenciálních variantách budoucího vývoje:

- i) pod odumřelým porostem v rokli,
- ii) pod odumřelým porostem na skalním plateau,
- iii) na holině v rokli
- iv) na holině na skalním plateau.

Správa NP pak bude na základě takto získaných poznatků rozhodovat, do jaké míry bude do disturbančních procesů zasahovat, zda se bude s takto vzniklými společenstvy dále pracovat a pokud ano, tak jakým způsobem. Znalost dynamiky a kompetice dřevin těchto sukcesních stádií a jejich dalšího vývoje, může napomoci zachycení změn a směřování potenciální přirozené vegetace, jejíž drift je v závislosti na změnách klimatu jistý, ale jeho směr neznámý.

3. Stabilizace sítě bodů pro provozní inventarizaci lesních ekosystémů

Cílem založení inventarizační sítě je budoucí tvorba LHP zpracovaného metodou provozní statistické inventarizace, který bude účinným nástrojem lesnického provozu, jelikož jasně a přehledně definuje cíl managementu a zanedbává nevýznamné hledisko věkových tříd lesních porostů. Přínosem této metody bude možnost objektivního zjištění aktuálního stavu lesa s využitím statistických metod a započetí monitoringu, který poskytne údaje o dynamice vývoje lesních ekosystémů.

Cíle projektu jsou:

- dokončení mapování typů vývoje lesa (cca 100 ha v oblasti soutěsky řeky Kamenice)
- založení a stabilizace sítě trvalých inventarizačních ploch pro tvorbu LHP metodou provozní statistické inventarizace
- objektivní zjištění údajů o stavu lesních ekosystémů a jejich monitoring.

Výstupem projektu bude:

- kompletní mapa typů vývoje lesa,
- zastabilizovaná inventarizační síť,
- statisticky zpracované výstupy měření na trvalých inventarizačních plochách,
- primární naměřená data pro potřeby Správy NP.

4. Monitoring vod

V rámci monitoringu vod bude zajištěna instalace a provoz 2 automatických měřících přístrojů pro sledování kvality vody s možností odesílání varovných zpráv v případě překročení limitních hodnot. Jeden měřicí přístroj bude instalován na vodním toku Kamenice v lokalitě Ferdinandova soutěska, druhý na vodním toku Křínice v lokalitě

Kyjov. Kvalita vody v obou vodních tocích protékajících územím NP, mimo jiné i první zónou NP, je do značné míry ovlivněná činností člověka resp. urbanizovaným územím, z něž tyto toky do NP přitékají. Křinice je zároveň hraničním vodním tokem.

Cílem umístění automatických měřicích přístrojů pro sledování kvality vody je mimo jiné sledování režimu chemismu toku a podchycení změn chemismu s možností odesílání varovných zpráv v případě překročení limitních hodnot. Během minulých let bylo několikrát zaznamenáno vypouštění odpadních vod překračující přípustné znečištění vod ze závodu na barvení látek v Krásné Lípě do vodního toku Křinice.

5. Automatický inklinometrický monitoring (Pravčická brána, Přílepek)

Zhotovitel: AZ Consult spol. s r.o.

Odpovědný garant: Ing. Jakub Šafránek

Cílem projektu je rozšířit stávající monitoring o další prvek, a to o měření náklonu přílepku na pískovcové Pravčické bráně a na tzv. „Přílepku“ nad Gabrielinou stezkou. Zařízení bude osazeno na Pravčické bráně do prostoru převisu mezi mostovým tělesem brány a vklíněným skalním blokem na vnějším pilíři Pravčické brány. Na Přílepku bude zařízení osazeno na vrcholové skalní plošině přímo na skalním objektu Přílepek. Zařízení bude pořizovat záznam náklonu každou hodinu a bude jej posílat pomocí brány do webového rozhraní a záloha bude ukládána na server Správy NP.

6. Sledování vývoje a změny lesních ekosystémů v Národním parku České Švýcarsko na základě LMS-leteckých měřicích snímků

Sekundární smrkové porosty, které v roce 2017 tvořily až 60% plochy území národního parku České Švýcarsko, se od roku 2018 rozpadají v důsledku gradace kůrovcovitých. Smrkové porosty jsou ve větší míře ponechány spontánním procesům a nejsou v nich uplatňována opatření ochrany lesa. Menší podíl z nich byl ale ve snaze zabránit šíření lýkožrouta smrkového do porostů sousedních vlastníků lesa, či z důvodu počáteční snahy zastavit šíření kůrovce v rámci povinností plynoucích ze zákona o lese (289/1995 Sb. v platném znění) asanováno a vznikly zde rozsáhlé odlesněné plochy.

Tyto změny se dějí v důsledku vysoké populační hustoty kůrovce a klimatických extrémů velkou rychlostí a je pravděpodobné, že veškeré zásadní změny proběhnou v letech 2018 – 2022. Dojde tím k razantnímu úbytku smrku v druhové skladbě lesních ekosystémů NP, stejně tak jako dramatické změně věkové struktury lesa. Převládat začnou plochy se sukcesními stádii a prudce naroste objem mrtvého dřeva.

Předmětem této části projektu je pořízení dvou multispektrálních, leteckých měřicích snímků v kvalitě true ortofoto, včetně infračerveného spektra CIR vhodného pro analýzu zdravotního stavu lesa.

Snahou tohoto sledování je zachytit změny v jejich celkovém rozsahu a vzhledem rozsáhlým plochám výše zmíněných dynamických procesů je jedinou možností sledovat tyto změny pomocí technologií dálkového průzkumu země. Podrobnější vzhled pak poskytují letecké snímky před družicovými, vzhledem k možnosti vyššího rozlišení, přesnosti a možnosti detekce jednotlivých stromů.

Přínosem pro management Správy NP je pořízení a praktická využitelnost výstupů, které budou sloužit jako nástroj pro odborný lesnický personál i pro další plánování výzkumných a aktivit.

7. Sledování vývoje a změny lesních ekosystémů v Národním parku České Švýcarsko na základě fytoocenologických dat

Zhotovitel: Botanický ústav AV ČR, v.v.i, Průhonice

Odpovědný garant: Mgr. Martin Adámek, Ph.D.

Lesy NP České Švýcarsko procházejí v současnosti zásadní změnou, která podmíní jejich další vývoj. Tato změna je iniciována zejména měnicími se klimatickými faktory a následným odumíráním kulturních smrčín v důsledku gradace podkorního hmyzu. V nedalekém časovém horizontu lze předpokládat chřadnutí a odumírání i dalších druhů dřevin a to z fyziologických důvodů, v důsledku extrémně suchých a teplých period v průběhu roku a soustavně se snižující hladiny podzemní vody.

V rámci projektu bude provedeno fytoocenologické snímkování metodou tzv. curyšsko-montpelliérské školy na 1100 plochách o výměře 100 m², které budou rozmístěny po celém území NP ve všech typech vývoje lesa.

Cílem navrženého monitoringu je zachytit tyto změny v dostatečném detailu, na reprezentativním počtu sledovaných ploch po celém území NP a v budoucnu tyto plochy použít jako referenční, pro hodnocení trendu a dalšího vývoje ekosystémů NP.

Vyhodnocení prehistorických a historických změn ve složení lesních porostů na území dnešního NP České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce: podklad pro Strategie managementu dřevin v CHKO Labské pískovce a NP České Švýcarsko a obnovu přirozených funkcí lesa na základě vyhodnocení paleoekologických dat

Zhotovitel: Doc. Petr Pokorný, Ph.D., Centum pro teoretická studia, společné pracoviště University Karlovy a Akademie věd České republiky

Cílem projektu je poznání zákonitostí prehistorického a historického výskytu dřevin v NP České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce na základě kterého, vyplynou návrhy opatření vedoucích k dosažení vyváženého druhového složení lesních porostů v tomto zájmovém území, které budou resilientní k aktuálně probíhajícím klimatickým změnám.

V roce 2020 byla zpracována vstupní rešerše vývoje lesní vegetace na území ČR a rešerše základních rysů vývoje lesní vegetace v konkrétním zájmovém území Labských pískovců a NP České Švýcarsko. V rámci terénního průzkumu bylo navštíveno celkem 47 lokalit s cílem nalézt rašeliniště vhodná k pylovým analýzám „krátkých“ profilů. Z 11 vhodných profilů bylo vybráno 5 nejlepších pro pylovou analýzu. Ta byla provedena na profilu z lokality Jelení louže, další 4 profily (Pravčický důl, Brichtig grund, Zlé díry, Černoorský důl) budou zpracovány v následujícím roce. Výsledky jsou uvedeny v závěrečné zprávě (Pokorný 2020).

Monitoring epifytických lišejníků

Zhotovitelé: RNDr. David Svoboda, Ph.D., Katedra botaniky PŘF University Karlovy v Praze; Mgr. Ondřej Peksa, Ph.D., Západočeské muzeum v Plzni; Mgr. František Bouda, Národní muzeum v Praze

V roce 2005 byl zahájen na území Labských pískovců (Českého Švýcarska) monitoring epifytických lišejníků rostoucích na solitérních stromech a v alejích podél silnic. Interval sledování byl stanoven na 3 roky.

V roce 2020 proběhlo již 5. opakované sledování na celkem 96 stromech (převážně jasaněch) rostoucích na 44 lokalitách.

Autoři opět zaznamenali úbytek stromů v důsledku mnohdy neodůvodněného kácení a řada stromů byla poškozena při strojním kosení nospů. Na mnoha lokalitách byl zaznamenán pokles frekvencí a druhové bohatosti lišejníků. Acidofytní, toxitolerantní druhy z neutrální borky jasanů prakticky vymizely. Místa převládají nitrofilní společenstva. I přes zmíněný pokles druhové bohatosti se mezi sledovanými stromy vyskytují jedinci hostící přes 20 druhů lišejníků! Zaznamenány byly i nové lokality vzácných lišejníků jakými jsou např. *Evernia divaricata*, *Flavoparmelia caperata* a *Usnea scabrata*. Výsledky jsou uvedeny v závěrečné zprávě (Svoboda, Peksa, Bouda 2020).

Algologická studie toků a malých stojatých vod Národního parku České Švýcarsko

Zhotovitel: RNDr. Olga Lepšová, Ph.D.; Katedra botaniky PŘF Jihočeské univerzity

Průzkum sinicové a řasové flóry ve vybraných stojatých a tekoucích vodách byl v roce 2020 situován na území národního parku. Celkem bylo navštíveno 14 lokalit, které se nacházeli na řekách Kamenici a Křinici, na Brtnickém a Vlčím potoce a na 6 rybníčcích, resp. tůních. Tato studie navazuje na víceletý projekt (2016-2019). Sbírán byl fytoplankton, síťový plankton a nárostů z různých mikrobiotopů (kameny, ponořené části rostlin a dřeva, rostlinný opad apod.). Kromě sinicové a řasové biodiverzity bylo cílem studie zjistit stav jednotlivých nádrží a vodních toků z pohledu přírodní hodnoty i její udržitelnosti.

Závěr: Vodní toky se nacházejí povětšinou nacházejí v dobrém stavu bez výrazných prvků znečištěných vod, případně ve velmi dobrém stavu (Vlčí potok, Křinice v Zadních Jetřichovicích a Kamenice ve Ferdinandově soutěse). Charakter sinicové a řasové flóry ukazuje na vysokou samočisticí schopnost zdejších vodních toků. Zkoumané drobné tůně a rybníčky představují oligotrofní až mezo-dystrofní biotopy, které jsou dosud dobře izolované od vnějších eutrofizačních vlivů. K nejcennějším lokalitám patří dolní tůň pod Cikánským smrkem a tůň na Mezní Louce. Současné oživení drobných stojatých vod na území NP lze považovat za klimaxové stádium. Průzkum v roce 2020 zřejmě zachytil poslední sezónu dlouhodobě stabilního prostředí, neboť se zánikem lesa hrozí vysychání okolního terénu i tůň spojené s větším zarůstáním vodními makrofyty a intenzivnějšími fotosyntetickými procesy mikroflóry. Výsledky jsou shrnuty v závěrečné zprávě (Lepšová 2020).

10.3. Výzkum a monitoring lesa, DPZ

Monitoring lesních ekosystémů NP České Švýcarsko

Řešitel: Mgr. Martin Adámek, Ph.D.

Cíl monitoringu: Cílem biomonitoringu lesních ekosystémů Národního parku České Švýcarské je na základě dlouhodobého sledování získat informace o vývoji přirozených (a přírodě blízkých) lesních ekosystémů jako podklad pro vytvoření zásad managementu lesních ekosystémů v tomto území.

Monitoring byl zahájen v roce 2001, kdy bylo vybráno 9 lokalit, na kterých byla založena dvojice trvalých ploch (1 oplocená, 1 neoplocená). Plochy byly v terénu vyznačeny po-

stupně v průběhu let 2002 – 2004 a pokrývají základní typy lesních společenstev. Sledování vegetace metodou fytoocenologického snímkování probíhá v 5-ti letém intervalu a v příslušném roce je hodnocena trojice lokalit.

V roce 2020 bylo provedeno IV. opakované mapování vegetace na trvalých monitorovacích plochách založených v roce 2004, jednalo se o lokality Pod Purkartickou bučinou, Růžák – suťový les a Mlýny.

10.4. Monitoring ODG

Monitoring nestabilních skalních objektů slouží Správě NP zejména jako nástroj pro rozhodování při likvidacích potencionálně nebezpečných skalních objektů, které by mohli hrozit návštěvníkům NP, ale rovněž i o způsobu sanace zjištěného nebezpečného objektu.

➤ Ruční monitoring geodynamických jevů

Řešitel: Správa Národního parku České Švýcarsko

Pokračoval pravidelný systematický monitoring nestabilních skalních objektů v NP České Švýcarsko pomocí dilatometrického měření prováděného ručními dilatometry, měření s využitím ručního extenzometrického pásma. Ručním dilatometrickým sledováním bylo monitorováno 39 širších lokalit s 270 skalními objekty s různou mírou nestability, na kterých je osazeno takřka 500 měřících bodů a pokračovalo průběžné vyhodnocování získaných dat.

➤ Automatický monitoring geodynamických jevů ve Hřensku

Řešitel: STRIX Chomutov a.s.

Automatický systematický monitoring nestabilních skalních objektů v NP České Švýcarsko pomocí automatických systémů s dálkovým přenosem dat ve Hřensku byl provozován do června roku 2020 a k 1.7.2020 byl bez náhrady vypovězen. Monitoring byl provozován na 5-ti lokalitách nad obcí Hřensko

➤ Automatický monitoring geodynamických jevů na Pravčické bráně a Přílepku

Řešitel: STRIX Chomutov a.s.

Automatické kontrolní sledování s dálkovým přenosem dat na Pravčické bráně a na skalním útvaru Přílepek nad Gabrielinou stezkou byl ukončen k 1.7.2020.

➤ Automatický monitoring geodynamických jevů na Pravčické bráně a Přílepku

Řešitel: AZ Consult, spol. s r.o.

Náhradou ukončeného projektu na Pravčické bráně a Přílepku bude automatický monitoring v rámci projektu komplexního monitoringu hrazeného z Operačního programu životní prostředí. Bude zde navýšeno množství dilatometrických čidel a budou zde osazeny náklonoměry na nejvíce nestabilní část Pravčické brány a na Přílepek. Na trámci Pravčické brány bude osazena jedno zatím neměřené místo.

➤ Přeshraniční expertní systém a systém včasného varování před geologickými riziky v Labském pískovcovém pohoří

Řešitel: Univerzita Karlova, Bergakademie Freiberg

Správa NP je partnerem Programu spolupráce Česká republika – Svobodný stát Sasko 2014 – 2020. V roce 2020 byl systém standardně provozován a následně v termínu

ukončen. V současnosti je vyjednáváno se SAB o prodloužení projektu.

➤ **Monitoring srážek na Kuním vrchu**

Řešitel: Geologický ústav, Akademie věd ČR, v.v.i.

Bylo pokračováno v monitoringu srážkových vod na lokalitě Kuní vrch na Doubicku

➤ **Monitoring starých skládek na území NP a CHKO Labské pískovce**

Řešitel: RNDr. B. Patzeltová

Bylo zahájeno mapování starých skládek na území NP a CHKO za účelem aktualizace informací z mapování z roku 1991 (Kropáčková B.)

➤ **Pasportizace vrtů na území NP České Švýcarsko**

Řešitel: H3Geo s.r.o.

Byla provedena pasportizace vrtů v majetku NP, jako podklad pro rozhodování o dalším postupu při správě těchto vrtů.

➤ **Inventarizační průzkum skalních svahů Hřenska a pasportizace vysokozátěžových bariér**

Řešitel: Easymap a.s.

Byla zahájena inventarizace skalních svahů v blízkosti vysokozátěžových bariér nad obcí Hřenska jako podklad pro efektivní provoz systému zajištění obce Hřenska před náhlými skalními říčními do objemu 5 kubických metrů pomocí vysokozátěžových bariér.

10.5. Hydrometeorologický monitoring

Pokračoval monitoring na meteorologické stanici Na Tokání. Hodnoty meteorologických prvků jsou měřeny v desetiminutových intervalech (např. průměrná, max. a min. teplota ve 2 m nad zemí, přízemní teplota, teplota půdy v různých hloubkách, vlhkost vzduchu, srážkový úhrn, doba přímého slunečního osvětlení, tlak vzduchu, rychlost, směr a dráha větru). Data z měření jsou pravidelně přenášena prostřednictvím sítě GSM na externí server. Pro prohlížení průběhu hodnot meteorologických prvků v definovaném období a pro stažení dat je k dispozici webová aplikace. Vybrané údaje jsou zveřejňovány rovněž na oficiálních webových stránkách ČHMÚ.

10.6. Monitoring návštěvnosti

➤ **Automatický monitoring na území NPČŠ**

Pokračoval monitoring na 20 lokalitách s využitím sčítací technologie Eco Counter. Na třech lokalitách probíhal monitoring s rozlišením pěších návštěvníků, cyklistů a motorových vozidel. Monitoring byl smluvně zajištěn společností Partnerství o.p.s. Kompletní výsledky monitoringu jsou uvedeny ve výroční zprávě (Kala & Nejedlý 2020), uložené na Správě NP v Krásné Lípě.

➤ **Automatický monitoring na území CHKO Labské pískovce**

Celoroční monitoring byl realizován na lokalitě Sněžník automatickým sčítáním pyroelektrickým senzorem Linetop a magnetometrickým čidlem TRAFx Off-Highway Vehicle Counter pro zaznamenávání průjezdů motorových vozidel. Monitoring byl smluvně zajištěn společností Monitoring návštěvnosti s.r.o.

Celkové výsledky monitoringu návštěvnosti na území NPČŠ a CHKO LP v roce 2020			
Lokalita	Rozlišení pěší, cyklo, moto	Rozlišení směru	Počet průchodů
NP České Švýcarsko			
Edmundova soutěska	ne	ano	216134
Tři prameny	ne	ano	170419
Gabrielina stezka	ne	ne	148282
Mezná	ne	ne	86787
Soorgrund	ne	ano	92324
Kamenická Stráž	ne	ne	23621
Šaunštejn	ne	ne	45174
Zadní Jetřichovice	ne	ano	34750
Ozdravovna Jetřichovice	ne	ne	77275
Panenská jedle	ne	ne	2334
Zadní Doubice	ne	ano	26871
Turistický most	ne	ne	18548
Sýrový potok	ne	ano	27153
Velký Zschand	ne	ne	1316
U Eustacha	ne	ano	10463
Kyjovské údolí	ano	ano	50872
Česká silnice	ano	ano	25089
Saula - Tokáň	ano	ano	36842
Klenotnice	ne	ano	3291
Starý mlýn	ne	ano	48475
CHKO Labské pískovce			
Vysoký Sněžník *)	ano	ne	115 723

*) pouze pěší a motorová vozidla; Pozn.: Zveřejněná data jsou upravena matematickými postupy.

10.7. Archivní rešerše

- Doplnování informační databáze k drobným památkám, regionálním umělcům a řemeslníkům (podklad pro obnovu; historické obnovy, proměny, transformace) – SOA Litoměřice, pob. Děčín, SOKA Děčín, NA Praha, AD Litoměřice.
- Doplnování databáze údajů k historii Tisé, Rájce a Ostrova (podklady pro novou naučnou stezku) - SOA Litoměřice, pob. Děčín, SOKA Děčín.

11. Ochrana majetku a zdraví

Přehled finančních prostředků vynaložených na ochranu majetku a zdraví návštěvníků a obyvatel území NP v roce 2020 je uveden v tabulce.

Náklady na bezpečnostní opatření zajištěná Správou NP v roce 2020	
Opatření	Náklady (Kč)*
odstranění nebezpečného skalního bloku na skalním hradě Šaunštejn	99 200,00
oprava vysokozátěžové bariéry ve Hřensku	588 790,11
oprava vysokozátěžové bariéry ve Hřensku	293 110,40
průběžný bezpečnostní monitoring skal	105 120,00
zabezpečení skalního svahu nad penzionem Lugáno ve Hřensku	241 032,00
sanace nestabilního pískovcového bloku	33 350,00
CELKEM	1 360 602,51

*) zahrnuje pouze náklady na opatření realizovaná dodavatelsky; nezahrnuje finanční prostředky vynaložené v rámci běžné činnosti oddělení strážní služby, oddělení geologie a lesní správy na opatření menšího rozsahu

11.1. Sanace nestabilních skalních objektů

V roce 2020 byly provedeny dvě sanace zaměřené na prevenci skalního řícení:

Lokalita	Typ sanačního zásahu	Objem	Ohrožení	Realizace
Šaunštejn	odstranění nebezpečného skalního bloku na skalním hradě Šaunštejn	10 m ³	vstup do hradu	subdodávka
Hřensko	sanace nestabilního pískovcového bloku	10 m ³	Hřensko Klepáč	subdodávka

11.2. Výřez rizikových stromů

V roce 2020 bylo dodavatelsky nebo svépomocí v rámci oddělení stráže přírody a oddělení skalní čety v rámci pravidelných prohlídek okolí turistických stezek z hlediska bezpečnosti odstraněno 39 nebezpečných stromů. Dodavatelsky byl proveden výřez nebezpečných stromů a sanace skalní stěny na požářišti nad lokalitou Lugáno ve Hřensku.

11.3. Integrovaný záchranný systém

Integrovaný záchranný systém (IZS) na území NP vytvořený Správou NP v roce 2008 ve spolupráci se složkami Integrovaného záchranného systému Ústeckého kraje byl v roce 2019 zrevidován a došlo k jeho zařazení do komplexního systému značení bodů IZS v České republice. V roce 2020 byly na území NP instalovány nové informační tabule

s označením bodů pro snadnou orientaci složek IZS.

11.4. Ostatní

Během roku zasahoval HZS na území NP a CHKO LP u přibližně dvou desítek požárů. Ve dnech se zvýšenou návštěvností byly na území NP a CHKO prováděny protipožární hlídky dobrovolníků a zaměstnanců. Také díky pozornosti návštěvníků bylo uhašeno několik drobných zahoření bez nutnosti asistence HZS.

V souvislosti s nárůstem nebezpečí pádu smrkových souší zintenzivnila Správa NP informování veřejnosti o aktuální situaci. Na všech vstupech na území NP byly instalovány výstražné informační tabule, byl vydán informační leták, na mapový portál Mapy.cz byla umístěna výstražná informace, prostřednictvím médií byly uveřejňovány články a reportáže na toto téma (podrobněji viz kapitola 14).

12. Strážní služba, péče o turistickou infrastrukturu

12.1. Strážní služba

V průběhu roku 2020 zajišťovalo oddělení stráže přírody každodenní kontakt s návštěvníky NP a CHKO při podávání informací a dohled nad dodržováním zákonných podmínek při pohybu na území NP a CHKO. Převážná část méně závažných přestupků byla vyřešena domluvou nebo napomenutím. Na území NP a CHKO LP bylo v roce 2020 strážci uděleno 122 blokových pokut v celkové výši 207 400,-Kč. Nejčastěji řešeným přestupkem byly vjezdy motorovým vozidlem na území NP a CHKO.

V jarních měsících se strážci podíleli na monitoringu zvláště chráněných druhů živočichů, označování a zabezpečení dočasně chráněných ploch při hnízdění vybraných druhů ptáků, na monitoringu invazních druhů rostlin a živočichů apod. V období letních prázdnin byly organizovány pochůzky pro veřejnost se strážcem v jednotlivých strážních úsecích. Oddělení v průběhu roku zajišťovalo opravy stezek a další péči o turistickou infrastrukturu, úklid odpadů na území NP a ochrannářské značení na území NP a CHKO LP.

Ve dnech se zvýšenou návštěvností byly prováděny společné hlídky zejména s Poříčí Policí a Speciální pořádkovou jednotkou Policie ČR. Pokračovala spolupráce obcemi a dalšími dotčenými organizacemi v okolí NP.

Aktiv dobrovolných strážců přírody

- Ke konci roku 2020 byl stav aktivu 32 dobrovolných strážců a 8 čekatelů ve zkušební době.
- Dobrovolní strážci v turistické sezóně 2020 odpracovali více než 3200 hodin plánovaných služeb zaměřených na zajištění dočasně chráněných ploch v jarním období, poskytování informací návštěvníkům a dohlížení na dodržování pravidel pro pobyt v NP v průběhu turistické sezóny.

12.2. Péče o turistickou infrastrukturu

- Pokračovala dlouhodobá spolupráce se zástupci KČT při údržbě pruhového značení a směrovek na území NP.
- V roce 2020 byly zahájeny práce na kompletní rekonstrukci vyhlídkového altánu na Mariině vyhlídce
- S ohledem na dožívání ocelových konstrukcí (lávky, žebříky, zábradlí) na skalním hradu Šaunštejn byl v roce 2020 zpracován projekt na kompletní rekonstrukci přístupu
- Po celý rok probíhaly průběžné kontroly a opravy turistických stezek a dalšího turistického vybavení. V roce 2020 bylo na opravu a údržbu turistické infrastruktury a prvků ochrannářského značení vynaloženo celkem 2 642 793,57-Kč.
- Přehled realizovaných oprav je uveden v následujících tabulkách:

Náklady běžného rozpočtu Správy NP

místo	popis	cena
území NP	výroba a instalace dvounohého stojanu, materiál na opravu závor na území NP, 4 ks frézovaných dubových log NP	189 970,00 Kč
území NP	výroba 16 ks štítů pro označování CHÚ vč. instalace, demontáž, transport, montáž prvků Rysí stezky, instalace 11 ks dřevěných kůlů k označení TZT Mezná - Mezní louka	47 400,00 Kč
Tři prameny - Pravčická brána	demontáž a montáž cca 300 bm zábradlí z důvodu bezpečnostního kácení stromů podél TZT	25 000,00 Kč
Vilemínina stěna	výroba 4 ks dřevěných lavic z místního materiálu	13 000,00 Kč
Panenská jedle- Divoká rokle, Dolský mlýn	oprava 2 ks dřevěných žebříků výměnou, demontáž a odvoz infopanelu	44 736,00 Kč
Mezní louka	oprava prvků dětského hřiště a Rysí stezky	49 000,00 Kč
Růžák	údržba stezky prořezáním padlých stromů a drobnými terénními úpravami	16 033,00 Kč
Tři prameny - Pravčická brána	oprava cca 10m2 kamenného dláždění stezky poškozené erozí doplněním materiálu a opětovným dlážděním	30 000,00 Kč
celé území NP	výroba a instalace 4 ks lavic v kombinaci pískovec / dub	60 000,00 Kč
území NP	drobné opravy kamenných stupňů poškozených pohybem návštěvníků a erozí	12 000,00 Kč
území NP	výroba a instalace 20 ks modřínových kůlů k označování ZCHÚ	20 570,00 Kč
území NP	oprava infopanelu, výroba dřevěné lavice na Kolišti	8 800,00 Kč
území NP	výroba smaltovaných cedulí k označování ZCHÚ	27 509,00 Kč
Mezní louka	oprava stezky poškozené vývratem stromu, kontrola a údržba dětského hřiště, oprava dřevěných lavic výměnou	30 250,00 Kč
Celkem		574 268,00 Kč

Náklady v rámci podprogramu Správa nezcizitelného státního majetku ve zvláště chráněných územích

místo	popis	cena
modrá TZT a cyklotrasa 3076 Kamenická stráž - Dolský mlýn	oprava cesty poškozené erozí - kamenné stupně, dřevěné prahy, přesuny materiálu	628 900,00 Kč
oprava červené TZT skalní kaple Kny - Koliště	oprava stezky poškozené erozí - kamenné stupně a protierozní opatření	427 200,00 Kč
oprava přístup na Ostroh	oprava poškozených dřevěných zařízení výměnou, zbudování protierozních opatření, dřevěné a ka- menné stupně	143 600,00 Kč
lavice na území NP	zbudování lavic na frekventovaných místech NP	143 600,00 Kč
Gabrielina stezka	údržba stezky - oprava protierozních stupňů, zpevnění hrany stezky, zábradlí a dalších prvků TI	647 749,00 Kč
Na Tokání	oprava opatření usměrňujícího návštěvnost - dře- věné zábrany v délce 40 bm	53 881,57 Kč
stojany na kola v NP	oprava a údržba 7 ks stojanů pro jízdní kola	23 595,00 Kč
Celkem		2 068 525,57 Kč

13. Práce s veřejností

13.1. Akce pro veřejnost

V roce 2020 bylo pořádání akcí pro veřejnost silně poznamenáno opatřeními přijímanými v souvislosti s prevencí šíření onemocnění Covid-19 platnými po velkou část roku. To se pochopitelně citelně projevilo na celkovém počtu akcí i počtech jejich účastníků.

Nejvýznamnější akce pro veřejnost pořádané Správou NP v roce 2020:

- Vernisáž výstavy „Písky známé neznáme“ (hl. pořadatel: Muzeum města Ústí nad Labem) – 27. 2. 2020
- Otevření naučné stezky Česká silnice v rámci otevření turistické v Českém Švýcarsku (20.6.2020)
- V rámci oslav Evropského dne chráněných území proběhly dvě přednášky a jedna dílna v Plšíkově učebně v týdnu od 20.5. do 28. 5. 2020
- Dny řemesel v Českém Švýcarsku (22. – 30.8., louka u Dolského mlýna)
- Sousedský pochod (12. 9., skalní vyhlídka Brand, Sasko)

Brigády

V rámci brigád se dobrovolníci zapojovali do péče o kulturní památku Dolský mlýn a zaniklý areál osady Zadní Jetřichovice (podrobnosti viz kapitola 7).

Celkový přehled realizovaných brigád		
Druh brigády	Počet akcí	Počet účastníků
Péče o Dolský mlýn	5	82
Péče o areál Zad. Jetřichovice	2	15

13.2. Výstavní činnost, naučné stezky, terénní informační systém

Realizované výstavy

- „Tradiční lesní řemesla v Českém Švýcarsku“ (22. – 30. 8., Dolský mlýn u Jetřichovic)
- Vlk - náš staronový soused (1. 7. – 30. 9. 2020, informační středisko Srbská Kamenice)
- Výstava „Písky známé i neznámé“ (28. 2. 2020 – 31. 1. 2021, Muzeum města Ústí nad Labem)
- Venkovní výstava „20 let Národního parku České Švýcarska ve fotografiích Václava Sojky“ (31.7. – 30. 9. 2020, Krásná Lípa)

Celkový přehled realizovaných akcí pro veřejnost:		
Typ akce	Počet akcí	Počet účastníků
Exkurze pro veřejnost	30	456
Přednášky pro veřejnost	7	121
Výstavy	4	nezjišťováno
Soutěže	2	400
Dílničky pro veřejnost	7	128
Ostatní akce pro veřejnost	4	1000
Kurzy pro pedagogy	4	75
CELKEM	58	2180

Naučné stezky, zážitkový areál Rysí stezka

V roce 2020 probíhaly průběžné kontroly a opravy naučných stezek, dětských hřišť a zážitkového areálu Rysí stezka. Byl zpracován investiční záměr na vybudování nových prvků v zážitkovém areálu Rysí stezka.

Byla dokončena realizace projektu „**Naučná stezka Česká silnice**“ (instalace prvků, práce s dodavateli). Tento projekt byl spolufinancován Státním fondem životního prostředí v rámci Národního programu Životní prostředí (celkové způsobilé výdaje: 1.149.887,- Kč, z toho příspěvek SFŽP 977.404,- Kč). Termín realizace: 2018 – 2020.

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Ministerstvo životního prostředí

Tento projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí. www.mzp.cz, www.sfzp.cz

V rámci projektu „**Opatření k usměrnění návštěvnosti v Kyjovském údolí**“ byla rekonstruována část Köglerovy naučné stezky Krásnolipskem v úseku Sýrový potok – Pod Praporkem. Součástí projektu byla také instalace nových interaktivních vzdělávacích prvků na naučné stezce (viz foto). Tento projekt byl spolufinancován z prostředků Evropské unie v rámci Operačního programu životní prostředí (podrobněji viz kapitola 12).

Terénní informační systém

V terénu byly na všech značených vstupech do národního parku instalovány nové informační tabule „Nebezpečí pádu stromů“.

13.3. Práce s dětmi a mládeží

V roce 2020 realizovala Správa NP v oblasti práce s dětmi a mládeží projekty s finanční podporou Státního fondu Životní prostředí v rámci Národního programu Životní prostředí dva projekty v celkové výši 1.854.120,- Kč (Plšíkova učebna – EVVO v NP České Švýcarsko: 1.121.600,- Kč a Environmentální publikace se zaměřením na dětské návštěvníky Českého Švýcarska: 732.520,- Kč). Termín realizace: 2018 –2020.

V roce 2020 Správa NP zahájila certifikační projekt „Škola národního parku“. v rámci dotačního programu Státního fondu Životního prostředí. Projekt v celkové výši 1.150.000,- Kč. proběhne v letech 2020 – 2022.

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Ministerstvo životního prostředí

Tento projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí. www.mzp.cz, www.sfzp.cz

Výukové programy, přednášky a exkurze

Správa národního parku realizuje pro školní i mimoškolní organizované kolektivy přednášky, exkurze a výukové programy. Přednášky realizuje Správa NP přímo ve školských zařízeních v okolí NP České Švýcarsko (především bývalý okres Děčín), popřípadě na jiných vhodných místech. Exkurze probíhají na území NP České Švýcarsko nebo v nejbližším okolí (CHKO Labské pískovce a Lužické hory). Část výukových programů je realizována v areálu Správy NP či v Plšíkově učebně (dřevostavba).

Přehled realizovaných akcí pro děti a mládež v režii Správy NP České Švýcarsko:		
Typ akce	Počet akcí	Počet účastníků
Výukový program vč. přednášek a exkurzí	18	318

Zájmové útvary

Správa NP v roce 2020 zajišťovala vedení hravého přírodovědného oddílu JUNIOR RANGER v Krásné Lípě (zřizovatel: ČSOP Netopýr Varnsdorf). Oddíl měl v roce 2020 celkem tři družiny (všechny družiny se schází v klubovně v budově Správy NP České Švýcarsko v Krásné Lípě). Oddíl měl celkem 55 členů. Programovou náplň družin tvořily ekologická výchova, turistika, tábornictví, hry, soutěže, sport, výlety do přírody atp. Celoroční činnost oddílu byla završena čtrnáctidenním táborem pro starší členy, který se uskutečnil ve Šluknovském výběžku a jedním příměstským táborem pro mladší členy, které se uskutečnily v Krásné Lípě ve spolupráci s obecně prospěšnou společností České Švýcarsko. Činnost oddílu zajišťovali pracovníci Správy NP ve spolupráci s dobrovolnými vedoucími. Přehled všech uskutečněných akcí oddílu je uveden v tabulce.

Přehled aktivit oddílu Junior Ranger	
AKTIVITA	POČET
Družinová schůzka	72
Víkendová akce	4

13.4. Informační střediska

Informační a návštěvnická střediska Správy NP České Švýcarsko:

Provoz informačních středisek Správy NP v **Jetřichovicích a v Dolní Chřibské (Saula)** byl v roce 2020 omezen z důvodu restriktivních vládních opatření přijímaných v souvislosti s prevencí šíření onemocnění Covid-19. Informační střediska byla pro veřejnost otevřena až 1. května 2020 a uzavřena již v průběhu října 2020. Provoz informačních středisek Správy NP zajišťovala obecně prospěšná společnost České Švýcarsko. Na konci roku byla na základě žádosti provozovatele ukončena stávající smlouva na zajištění provozu obou IS.

V rámci záměru vybudování **návštěvnického střediska na Mezní Louce** probíhala jednání s MŽP týkající se financování výstavby návštěvnického střediska.

Ostatní informační střediska podporovaná Správou NP

- **Informační středisko Srbská Kamenice** - sezónní informační středisko (provozovatel: Obec Srbská Kamenice).
- **Informační středisko v Domě Českého Švýcarska v Krásné Lípě** – návštěvnické středisko s celoročním provozem (provozovatel: České Švýcarsko o.p.s.)

Správa NP spolupracovala také s dalšími informačními středisky v regionu (Hřensko, Varnsdorf, Rumburk, Mikulášovice, Šluknov, Česká Kamenice, Děčín, Jiřetín pod Jedlovou).

Správa NP zorganizovala ve spolupráci s Českým Švýcarskem o.p.s. školení pro zaměstnance informačních středisek (7.5., Krásná Lípa).

Návštěvnost informačních středisek v roce 2020													
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	CELKEM
Saula	-	-	-	-	259	641	1526	1449	445	80	-	-	4400
Jetřichovice	-	-	-	-	719	2572	8720	9063	2674	282	-	-	24030
Krásná Lípa	1854	2020	868	-	461	2618	8028	9717	2795	804	-	342	29507
Srbská Kamenice	-	-	-	-	592	1317	3866	3846	1329	279	-	-	11229
CELKEM	1854	2020	868	0	2031	7148	22140	24075	7243	1445	0	342	69166

13.5. Vydané publikace a propagační činnost

Přehled vydaných publikací:

- **České Švýcarsko** - Zpravodaj Správy NP, 19. ročník, 1. číslo (duben), náklad 10.000 ks
- **České Švýcarsko** - Zpravodaj Správy NP, 19. ročník, speciální číslo k 20. výročí založení NP České Švýcarsko (červenec), náklad 10.000 ks
- **České Švýcarsko** - Zpravodaj Správy NP, 19. ročník, 3. číslo (listopad), náklad 7.000 ks

- **Ročenka 2019** – výroční zpráva o činnosti Správy NP (elektronicky)
- **Zápisník malého přírodovědce** - pracovní sešit pro děti na cestách přírodou
- Správa NP v roce 2019 vydala tyto **pracovní listy** (Ze života plcha zahradního, Ze života pískovcových skal, Ze života strážce přírody, Ze života mechorostů, Ze života ptáku, Ze života lososů)
- Leták **Riziko pádu stromů** – náklad 4.000 ks

Publikační a propagační materiály vydané ve spolupráci s dalšími subjekty:

- brožura **Výletní jízdní řády národních parků České a Saské Švýcarsko 2020** (ve spolupráci se Správou NP Saské Švýcarsko a Českým Švýcarskem o.p.s.)

Publikační a propagační materiály vydané s finanční podporou správy NP:

- časopis „Ptačí svět“ – číslo 1/2020 „Pták roku 2020“ (vydavatel: Česká společnost ornitologická)

13.6. Spolupráce s médii

V roce 2020 zveřejnila Správa NP České Švýcarsko 49 tiskových informací. Činnosti Správy NP České Švýcarsko jsou prezentovány ve sdělovacích prostředcích převážně lokálního a regionálního charakteru, významné události mají celostátní dosah.

Zpravodajství o dění v národním parku nejčastěji přináší Děčínský deník, regionální mutace MF Dnes a deník Právo, z německých médií pak Sächsische Zeitung. Rozhlasové zprávy přináší nejčastěji Český rozhlas Sever a Český rozhlas Radiožurnál. Televizní zpravodajství nejčastěji přináší Česká televize – Události a Události v regionech.

Správa NP využívá sociální síť Facebook. K 31. 12. 2020 oslovovala stránka NP České Švýcarsko okruh zhruba 15 tisíc uživatelů.

14. Spolupráce s dalšími subjekty

14.1. Mezinárodní spolupráce

Přeshraniční expertní systém a systém včasného varování před geologickými riziky v Labském pískovcovém pohoří

Pokračoval projekt na vytvoření expertního systému a systému včasného varování před geologickými riziky v Labském pískovcovém pohoří s Univerzitou Karlovou – Přírodovědeckou fakultou a TU Bergakademie Freiberg – Institut für Geotechnik. V roce 2020 byl projekt standardně provozován (<http://elbe-labe-georisiko.eu/>) a aplikace pro hlášení skalních řícení a sesuvů půdy v Labském pískovcovém pohoří veřejností (<http://elbe-labe-georisiko.eu/cs/smartphone-app>).

Spolupráce v rámci EuroparcFederation.

- Vzhledem k epidemiologické situaci probíhaly všechny akce Federace Europarc v online prostoru (Výroční konference i TransParcNet meeting).
- NP České Švýcarsko je rovněž členem sekce Federace Europarc – střední a východní Evropa, sdružující 25 členů ze 7 zemí. Více na [:https://www.facebook.com/europarcee](https://www.facebook.com/europarcee).

Elbe Parks

10. září 2020 bylo v Bad Schandau podepsáno memorandum, kterým se chráněná území na řece Labi spojila do neformální iniciativy Elbe Parks. Inspirací byla starší a úspěšná „sestra“ Danube Parks.

Toto „Memorandum of Understanding“ vyjadřuje zájem o spolupráci mezi chráněnými územími na řece Labi v České republice a Německu. Jak memorandum konstatuje: „Řeka Labe je ekosystém spojující Krkonoše se Severním mořem. Prochází českou křídovou pánví, v Českém středohoří vytváří hluboké údolí a v Českém a Saském Švýcarsku (Labských pískovcích) ojedinělý pískovcový kaňon. Ve středním a dolním úseku Labe formovalo rozsáhlé nivy, kde se dodnes zachovaly původní lužní lesy. Po 1 094 kilometrech Labe vtéká do Wattového moře. Řeka představuje biologický koridor a její ekologické kontinuum je pro mnohé migrující druhy klíčové. Rozsáhlé části Labe a jeho nivy se staly součástí soustavy chráněných zemí soustavy EU Natura 2000, což odráží mimořádnou hodnotu řeky pro ochranu přírody. Protože Labe bylo obdobně jako četné další řeky využito v určitých úsecích svého toku pro vymezení mezinárodních hranic, stalo se v minulosti součástí železné opony. Nyní představuje část Evropského zeleného pásu.

Iniciativa Elbe Parks usiluje o sladění cílů ochrany řeky Labe po celé její délce od pramene po ústí prostřednictvím výměny odborných znalostí a zkušeností, sdílením úspěchů i problémů a v neposlední řadě zlepšováním povědomí obyvatel regionu i široké veřejnosti o bohatých přírodních, ekologických i kulturních hodnotách, které zasluhují ochranu či péči. Memorandum bylo dosud podepsáno zástupci osmi organizací státní ochrany přírody na českém a německém území:

- Správa Krkonošského národního parku

- Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
- Správa Národního parku České Švýcarsko
- Správa Národního parku Saské Švýcarsko
- Správa biosférické rezervace Střední Labe
- Správa biosférické rezervace Říční krajina Labe v Braniborsku
- Správa biosférické rezervace Labské luhy Dolního Saska
- Správa biosférické rezervace Schaalsee-Labe

Vedle členů asociace Elbe Parks memorandum počítá i s tzv. partnery, jako jsou například univerzity a další vědecké a odborné instituce. Prvním partnerem asociace se stala Hochschule für nachhaltige Entwicklung v Eberswalde (Braniborsko). Členové asociace Elbe Parks by rádi spolupracovali na společných projektech směřujících k prohloubení znalostí o řece Labi a jeho ekosystémech, nastavení opatření k péči a ochraně přírodních hodnot, navržení vhodných revitalizací řeky a údolní nivy, možnostech rozvoje a limitech udržitelného turismu a rekreační plavby a dalších oblastech zájmu, který mají ve svých kompetencích.

Memorandum bylo stvrzeno podpisem zástupců jednotlivých partnerů na závěr odborného semináře pořádaného Centrem Národního parku Saské Švýcarsko v Bad Schandau na téma „Labe – společné přírodní dědictví“. Během semináře se představila jednotlivá chráněná území na Labi, za Českou republiku zejména Krkonošský národní park (Jakub Kašpar), CHKO České středohoří (Petr Kříž), CHKO Labské pískovce a NP České Švýcarsko (Petr Bauer, Handrij Härtel). Během semináře byly prezentovány i výsledky sdružení chráněných území na řece Dunaji „Danube Parks“ (Carl Manzano), viz <http://www.danubeparks.org/>, které významně inspirovaly založení iniciativy Elbe Parks

Spolupráce se Správou NP Saské Švýcarsko

Spolupráce se realizuje se v rámci činnosti 4 stálých pracovních skupin, jejichž hlavní náplň je uvedena níže. V roce 2020 však vzhledem k epidemii koronaviru byla přeshraniční spolupráce výrazně omezená a částečně se odehrávala pouze v online prostoru. Nejvýznamnější společnou akcí byla příprava a realizace založení iniciativy Elbe Parks (viz výše) a s ní spojeného semináře (zajišťovalo Nationalparkzentrum Bad Schandau).

Pracovní skupina pro péči o les a myslivost

- Vzájemná výměna informací v oblastech péče o les a myslivost (kůrovec, invazní druhy, ceny dřeva, dodavatelé služeb, lov zvěře atp.).

Pracovní skupina pro monitoring a ochranu přírody (za správu NP řídí H. Härtel)

- Spolupráce na výzkumu, monitoringu a dokumentaci přírodního prostředí
- Společné exkurze pro veřejnost
- Informatika: Výměna dat, GIS

Pracovní skupina pro práci s veřejností a ekologickou výchovu (za správu NP řídí R. Nagel)

- Spolupráce při propagaci tzv. „Dráhy národních parků“
- Vydání brožury „Výletní jízdní řády národních parků České a Saské Švýcarsko 2019“
- Spolupráce v oblasti publikační a propagační (téma 20. výročí založení NP České Švýcarsko a 30. výročí založení NP Saské Švýcarsko)

Pracovní skupina pro řízení návštěvnosti (za správu NP řídí P. Svoboda)

- Z důvodu protiepidemických opatření byla odložena realizace společných strážních hlídek s kolegy z NP Saské Švýcarsko v oblasti podél státní hranice ve dnech se zvýšenou návštěvností národních parků
- Výměna informací a poznatků ze strážní služby
- Výměna informací o stavu turistické infrastruktury a sítě značených stezek

V rámci **pracovní skupiny pro společný vizuální styl** (členy jsou správy NP České a Saské Švýcarsko, České Švýcarsko o.p.s, Tourismusverband SächsischceSchweiz, NationalparkZentrum Sächsische Schweiz) probíhala průběžně implementace upraveného společného korporátního designu (publikace, online prostředí). Správa NPČŠ podala žádost o registraci ochranné značky na nové regionální logo (v české mutaci).

V rámci česko-saské spolupráce participuje Správa NPČŠ dle potřeby též na setkáních na úrovni ministerstev obou zemí (MŽP, SMUL), a setkávání ředitelů odborů ochrany přírody obou ministerstev (v roce 2020 pouze online).

14.2. Spolupráce s vysokými školami

Spolupráce a konzultace s Masarykovou univerzitou v Brně, problematika netopýrů

Spolupráce a konzultace s Českou zemědělskou univerzitou v Praze, problematika ornitologie, myslivost

Spolupráce s Katedrou aplikované geoinformatiky a kartografie, Přírodovědeckou fakultou Univerzity Karlovy v oblasti topografického mapování a kartografického znázorňování skal.

Spolupráce s Přírodovědeckou Fakultou Univerzity Karlovy a Technickou Univerzitou Bergakademie Freiberg na Přeshraniční expertní systém a systém včasného varování před geologickými riziky v Labském pískovcovém pohoří

Přednášky na vysokých školách

- Přednáška „Pískovce: ochrana a management“ pro PŘF Ostravské univerzity (2.12., H. Härtel).

14.3. Přírodovědné kluby

14.3.1. Entomologický klub při Labských pískovcích

Entomologický klub (EK) sdružuje entomology z řad amatérů i profesionálů. Zájem členů se soustřeďuje zejména na faunistické průzkumy a monitoring vybraných skupin bezobratlých živočichů, především vážek, ploštic, brouků, motýlů, blanokřídlého a rovnokřídlého hmyzu.

Webové stránky entomologického klubu: <http://www.entolabpis.wbs.cz>

14.3.2. Ornitologický klub při Labských pískovcích

Ornitologický klub sdružuje amatérské ornitology a zájemce o ochranu ptačí fauny z oblasti Děčínska a Šluknovského výběžku. V roce 2020 měl klub 36 členů a jednoho čekatele na členství.

Činnost v roce 2020:

- Vydání 15. čísla *Zpravodaje Ornitologického klubu při Labských pískovcích*
- Uspořádání setkání Klubu (13. 6. 2020 v Krásné Lípě, pozdní termín byl zvolen kvůli omezením vyplývajícím z koronavirové situace v ČR). Program: informace o výsledcích sčítání vodního ptactva, informace o významných hnízdních pozorováních v regionu, promítnuta 2 krátká videa Jiřího Rubeše z odchyty krutihlavů obecných, promítnuto špičkové video kolegy Šimona Kertyse ze Slovenska (tento člověk spolupracuje na reintrodukcii jeřábka lesního do Českého Švýcarska) ze života jeřábka lesního na Oravě, provoz webových stránek klubu, vč. kvalitně naplněvané fotogalerie, informace o kroužkování čápů černých, plán činnosti na rok 2020, zpráva o ornitologických zájmovostech a výsledcích monitoringů, rozšíření a hnízdní úspěšnost labutí velkých na Děčínsku a Šluknovsku, monitoring vybraných druhů ptáků v Ptačí oblasti, pták roku – jiříčka obecná (akce České společnosti ornitologické), informace o zakládaných ptačích parcích v ČR (akce České společnosti ornitologické), z nichž jeden leží na Českolisku (Mnišské louky). Následovala bohatá diskuse.

Další informace lze nalézt na webových stránkách www.npcs.cz, odkaz „Ornitologický klub“.

14.4. Spolupráce s dalšími organizacemi

Správa NP dále spolupracovala v roce 2020 s těmito organizacemi:

- **Česká společnost ornitologická** – monitoring ptáků (viz kapitola 10), podpora kampaně „Pták roku 2020 – jiříčka obecná“

- **AOPK ČR** – spolupráce na vydávání časopisu Ochrana přírody, monitoring ptáků (viz kapitola 10), monitoring netopýrů
- **Česká společnost na ochranu netopýrů** – monitoring letních kolonií a zimovišť
- **Muzeum města Ústí nad Labem** – na výstavě Písky
- **Geologický ústav Akademie věd ČR, v.v.i.:** Poskytnutí dat o chemismu srážkových vodách za roky 2016, 2017, 2018, 2019,2020
- **Česká speleologická společnost ZO-03 Labské pískovce:** Bylo pokračováno v dohodnuté spolupráci
- **ZŠ Svět, Děčín:** přednáška pro děti na téma vesmír a Země, Šafránek
- **Český horolezecký svaz** – dokončení revize horolezeckých objektů pro nový návštěvní řád; spolupráce při jarní ochraně hnízdišť

V roce 2020 pokračovala také spolupráce oddělení stráže přírody s Policií České republiky. Ve spolupráci s oddělením poříční Policie Ústí nad Labem a Speciální pořádkovou jednotkou Policie ČR probíhaly v průběhu roku ve dnech se zvýšenou návštěvností společné pochůzky na území NP a CHKO LP zaměřené na zajištění dodržování právních předpisů ze strany návštěvníků, spolupráci při hledání ztracených osob atp. Spolupráce s Obecní policií Hřensko a Tisá, probíhala především v oblasti řešení neoprávněného vjezdu a stání na území NP a CHKO LP.

15. Státní správa

15.1. Rozhodnutí a závazná stanoviska

V níže uvedeném přehledu jsou uvedena závazná stanoviska, rozhodnutí nebo jiná vyjádření vydaná pro území NP i pro území CHKO.

Typ rozhodnutí/stanoviska (odkaz na právní normu)	Kladné	Záporné
Závazné stanovisko k LHP/LHO, těžbě dle § 4 odst. 3 ZOPK	0	1
Povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les (§ 8 odst. 1 ZOPK)	4	0
Výjimka ze základních ochranných podmínek NP (§ 16 ZOPK)	12	2
Výjimka z bližších ochranných podmínek NP (§16a ZOPK)	5	0
Výjimka ze zákazu pohybu v klidovém území NP (§17 ZOPK)	3	0
Výjimka ze základních ochranných podmínek CHKO (§ 26 ZOPK)	17	2
Výjimky ze základních ochranných podmínek přírodní rezervace a národní přírodní rezervace (§§ 29 a 34 ZOPK)	4	0
Vyhrazení míst k provozování horolezeckých sportů v NP (§ 16 odst. 2 písm. n) ZOPK)	1	---
Vyhrazení cest a tras v klidovém území (§ 17 odst. 2 ZOPK)	3	---
Výjimky ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů (§ 56 ZOPK)	11	1
Závazné stanovisko k některým činnostem ve zvláště chráněném území dle § 44 odst. 1 a § 12 odst. 2 ZOPK (souhlas k povolení stavby, povolení k nakládání s vodami atd.)	318	15
Souhlas k činnostem vymezeným v bližších ochranných podmínkách (§44b ZOPK)	1	0
Stanovisko dle § 45i zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny	19	0
Omezení vstupu z důvodu ochrany přírody (§ 64 ZOPK)	2	---
Omezení nebo zákaz činnosti (§ 66 ZOPK)	2	---
Rozhodnutí v odvolacím řízení proti rozhodnutí obecních úřadů	1	---
Souhlas podle § 3 odst. 2 nařízení vlády č. 683/2004 Sb., kterým se vyhlašuje Ptačí oblast Labské pískovce	30	0
Stanovisko v rámci procesu SEA/EIA (dle zák. č. 100/2001 Sb.)	9	---
Stanovisko orgánu ochrany přírody k návrhu územního plánu (dle stavebního zákona)	12	0
Stanovisko orgánu ochrany přírody k návrhu pozemkových úprav (dle zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách)	2	0
Závazné stanovisko k řízení podle zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti	10	0
Rozhodnutí o změně honitby dle § 31 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti	1	0
Povolení odlovu geograficky nepůvodních živočichů (§ 5 odst. 6 ZOPK)	---	---
Vyjádření a sdělení dle § 154 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád	153	---
Předběžná informace dle § 139 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád	56	---
Souhlas a vyjádření dle § 9 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně ZPF	2	0
Rozhodnutí v pochybnostech dle § 1 odst. 4 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně ZPF	1	
Přiznání újmy za ztížené zemědělské/lesní hospodaření	2	---

15.2. Pokuty za přestupky a protiprávní jednání

Strážní služba:

Na území NP a CHKO LP bylo v roce 2020 strážci uděleno 122 blokových pokut v celkové výši 207 400,-Kč. Většina drobných přestupků byla řešena domluvou.

Správa NP v roce 2020 řešila problematiku vjezdu a setrvávání motorových vozidel mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená orgánem ochrany přírody v případech, kdy nedošlo k vyřízení přestupku příkazem na místě. Řízení o přestupku v takovýchto případech je legislativně i administrativně velmi náročné, a to zejména v případech, kdy přestupce nebyl zajištěn přímo na místě. Pro nedostatek důkazů o spáchání přestupku přestupcem pak dochází k odložení případu.

15.3. Stížnosti a petice

V roce 2020 řešila Správa NP jednu stížnost na zvýšený provoz odvozních souprav vozících dřevo z oblasti kopce Štenberk. Správa NP stížnost přešetřila a zjistila, že předmět stížnosti se týká lesnické činnosti LČR s.p. Na základě tohoto zjištění pak byla stížnost postoupena LČR s.p.

16. Poskytování informací dle zákona

16.1. Výroční zpráva podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

V souladu s § 18 zákona č. 106/1999 Sb. zaevidovalo kontaktní místo na Správě NP v roce 2020:

počet podaných žádostí o informace podle výše uvedeného zákona	3
počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti	0
počet podaných odvolání proti rozhodnutí	0
opis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace	Bez soudních řízení
Výčet poskytnutých výhradních licencí	Výhradní licence nebyly poskytnuty
Další informace vztahující se k uplatňování výše uvedeného zákona	-

16.2. Informace poskytnuté na základě zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí

V roce 2020 vyřizovala Správa NP jednu žádost o informace dle výše uvedeného zákona.

Všechny odpovědi na žádosti o informace dle výše uvedených zákonů jsou zveřejněny na internetových stránkách správy NP.

17. Ekonomika

Správa NP České Švýcarsko v roce 2020 hospodařila s kladným hospodářským, vykázala tzv. zlepšený hospodářský výsledek ve výši 1,71 mil. Kč před zdaněním, a to po při zohlednění zákonné rezervy na pěstební činnost ve výši 11,91 mil. Kč. Tyto prostředky budou v následujících čtyřech letech použity na obnovu a výchovné zásahy v lesních porostech na území parku s dlouhodobou a trvalou péčí.

Správa NP v roce 2020 významně přehodnotila strategii těžební činnosti, resp. péče o území. Plánované těžbě v tzv. pufrční zóně byly z důvodu celkového stavu lesních porostů revidovány, resp. Správa NP plošně ukončila nahodilé těžby a přechází k plánování těžebních projektů. V roce 2020 bylo vytěženo celkem 42 tis. m³, původně plánováno až 65 tis. m³.

Kromě bezpečnostních těžeb bude fakticky ukončena těžba smrku a plánované těžby se budou týkat nepůvodních druhů.

17.1. Náklady

Správa NP České Švýcarsko v roce 2020 generovala celkové náklady ve výši 133,97 mil. Kč. Největší podíl nákladů připadá na těžby dřevní hmoty a související práce v lesních porostech, v oblasti vlastního hospodaření fungovala Správa NP České Švýcarsko hospodárně a běžné provozní náklady jsou meziročně srovnatelné nebo nižší. Náklady na provoz organizace byly u některých nákladových položek pozitivně ovlivněny pandemickou situací, čerpání mzdových nákladů bylo v souladu se stanoveným limitem a odpovídalo platovému vývoji ve veřejném sektoru. U SU 511 (opravy a udržování) se projevil mimořádný vliv zahájení projektu sanace skládky na Mezné (7,3 mil. Kč), meziroční snížení nákladů na SÚ 518 (nákup služeb) korespondovalo s nižším objemem těžeb.

Běžné (neinvestiční) náklady	v Kč
Nákup materiálu (materiál, DDHM, knihy...)	4 064 668
Voda, energie a paliva	945 730
Nákup služeb	54 646 943
Opravy a údržba	15 846 895
Mzdy	25 142 764
Zdravotní a sociální pojištění	8 374 071
Odpisy	9 249 748
DDHM	1 470 381
Ostatní provozní výdaje (cestovné, školení, nájemné, pojištění, paušály, daně a poplatky ...)	5 428 750
Tvorba rezerv	3 105 500
CELKEM	133 970 449

17.2. Příjmy

V roce 2020 se zhoršila rentabilita těžeb, prodejní ceny dosáhly pomyslného dna. Závěr roku již přinesl lepší prodejní ceny, ale celoroční výsledek byl ovlivněn prodejem dřive vyrobené a neprodané dřevní hmoty. Celkové průměrné zpeněžení ve výši 516 Kč/m³ při průměrných výrobních nákladech 564,- Kč/m³. Relativně nízká ztráta byla realizována díky použitým technologiím. Nižší objem těžeb realizovaných v roce 2020 měl na výsledky vzhledem ke schválenému rozpočtu fakticky pozitivní efekt. Výpadek výnosů z těžební činnosti byl kompenzován vyšším příspěvkem od zřizovatele a pozitivní byl také vliv projektů.

Z pohledu nákladů v dalším období bude problematické pokrýt náklady na bezpečnosti těžby, hlavním úkolem bude zajištění přístupnosti nejdůležitějších turistických cílů a průchodnost území - těžební zásahy v blízkosti TZT.

VÝNOSY	KČ
Vlastní zdroje, resp. výnosy z vlastní činnosti	30 362 542
z toho výnosy z prodeje vlastních výrobků	25 624 540
z toho výnosy z pronájmu	1 198 863
Dotace a příspěvky	105 031 619
z toho příspěvek (resp. dotace) zřizovatele	74 892 697
z toho prostředky v rámci projektů financovaných z národních fondů, resp. programů	8 662 827
: PPK	7 979 642
: POPFK	2 766 294
: ZCHÚ NF	2 052 625
z toho ostatní	863 952
OPŽP a NPŽP	16 471 483
CELKEM	133 970 449

17.3. Přehled realizovaných investic EDS-SMVS

Druh investice	Náklady (v Kč)
Rekonstrukce objektu Vysoká Lípa č.p. 14- středisko environmentální výchovy NP České Švýcarsko	707 007,90
Opatření k usměrnění návštěvnosti v Kyjovském údolí - PD	30 250,00
Skládka Mezná – PD a sanace	60 689,40
Návštěvnické středisko Mezní Louka - projektová dokumentace	786 500,00
Revitalizace Královomlýnského rybníka	35 090,00
Rekonstrukce přístupu na skalní hrad Šaunštejn	495 495,00
Mariina vyhlídka	366 532,96
Technické a kybernetické zabezpečení serveroven	33662,20
Celkem	2 515 207,46

17.4. Národní a evropské dotační tituly, finanční dary

Program péče o krajinu (PPK)	Náklady v Kč
Opatření směřující k odstranění negativních vlivů - sběr a odvoz odpadu na území NP České Švýcarsko	97 749,22
Likvidace rostlin patřících ke geograficky nepůvodním nebo invazním druhům. Likvidace netýkavky žláznaté, křídlatky japonské, pámelníku bílého, šeříku obecného, dubu červeného a vejmutovky	90 500,00
Zajištění osiva a sadebního materiálu místního původu stanovištně původních dřevin – pěstování sazenic jedle bělokoré, sběr semen stanovištně původních druhů dřevin	1 457 296,31
Zajišťování původního rostlinného materiálu, praktická záchrana zanikajícího genofondu původních druhů -údržba klonového archivu a semenného sadu jedle bělokoré.	59 895,00
Provádění nevýnosných hospodářských opatření, kterými se udržuje žádoucí druhová skladba - pokos lesních louček	23 716,00
Obnova sadbou a podsadbou stanovištně původních MZD a následná ochrana provedených výsadeb stanovištně původních melioračních a zpevňujících dřevin a následná péče o ně.	1 326 675,00
Příprava značení nových klidových území	579 552,65
Obnova a údržba extenzivních ovocných sadů a stromořadí	0,00
Provádění prací nezbytných k bezpečnému ponechání dřeva určeného k zetlení	1 284 111,49
Speciální opatření na druhovou ochranu	16 500,00
Algologická studie NPČŠ	0,00
Studie proveditelnosti zajištění bezpečnosti v soutěsce řeky Kamenice	0,00
Speciální opatření na druhovou ochranu-transfery	16 250,00
Zajištění podkladů pro zpracování plánu péče pro MŽCHÚ	279 450,00
Údržba informačních tabulí	0,00
Likvidace rostlin patřících ke geograficky nepůvodním nebo invazním druhům	258 900,00

Přemísťování populací zvl. chráněných druhů živočichů jako opatření ke zmírnění bariérového efektu silnic (transfery obojživelníků)	88 400,00
Obnova a údržba extenzivních ovocných sadů a stromořadí	360 426,35
Kosení travního porostu s cílem udržení žádoucí druhové skladby a podpory stanoviště zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů.	752 912,30
Výřez nežádoucích dřevin	102 510,00
Ochrana výsadeb stanovištně původních melioračních a zpevňujících dřevin - oprava oplocenek a indiv. ochrana	380 333,64
Ošetření památných stromů a významných stromů v krajině	84 096,50
Speciální opatření na druhovou ochranu	522 367,63
Usměrnění návštěvníků v NPR Kaňon Labe	198 000,00
	7 979 642,09

Programové financování Správy nezcizitelného státního majetku v ZCHÚ	Náklady (v Kč)
Údržba, oprava nebo budování komunikací a zařízení neinvestičního charakteru, usměrňujících pohyb návštěvníků	2 118 525,57
Celkem	2 118 525,57

Program Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny (POPFK)	Náklady (v Kč)
Pořízení multispektrálních leteckých měřících snímků a tvorba odvozených produktů	738 100,00
Strategie a vyhodnocení managementu invazních druhů rostlin v CHKO Labské pískovce a NP České Švýcarsko	240 000,00
Pasportizace vrtů na území NP České Švýcarsko	204 635,20
Monitoring vybraných druhů a lokalit na území NP České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce	462 736,66
Vyhodnocení prehist.a histor.změn les.porostů	130 000,00
Ochrana krajinného rázu obcí a jejich krajinného rámce na území NP České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce	300 080,00
Pasportizace starých skládek na území NP České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce	82 280,00
Vegetace bahnitých náplavů v EVL Labské údolí a EVL Porta Bohemica	104 000,00
Fluviálně geomorfologická studie vývoje korytových náplavů řeky Labe v úseku Střekov-státní hranice	118 580,00
Studie a inventarizace pokračujícího nárůstu rizikových strmů v soutěskách Kamenice a Křínice v NP České Švýcarsko	240 488,00
Entomologický monitoring vybraných stanovišť v NP České Švýcarsko	20 069,00
Inventarizační průzkum skalních svahů Hřenska a pasportizace vysokozátěžových bariér	125 325,00
Celkem	2 766 293,86

Operační program životní prostředí (OPŽP)	Náklady (v Kč)
Úpravy druhové skladby lesních ekosystémů-prořezávky a výřezy	4 932 116,09
Odstranění nepůvodních druhů z lesních porostů	4 024 286,97
Opatření k usměrnění návštěvnosti v Kyjovském údolí	4 254 975,51
Revitalizace území staré skládky v k.ú.Mezná	1 851 598,39
Celkem	15 062 976,96

Program podpory obcí v regionech národních parků	Náklady (v Kč)
Píšíkova učebna - EVVO v NP České Švýcarsko	544 452,94
Environmentální publikace se zaměřením na dětské návštěvníky Českého Švýcarska	433 400,00
Naučná stezka „Česká silnice“	342 734,00
Škola národního parku	11 560,00
Celkem	1 320 586,94

Národní program životní prostředí (NPŽP)	Náklady (v Kč)
Výkupy pozemků v ZCHÚ	583 468,00
Celkem	583 468,00

17.5. Finanční dary přijaté do rezervního fondu

Finanční dary přijaté do rezervního fondu	
JUROS, s.r.o. Publikace Měkkýší NP	40 000
ELMTRADE Ochrana netopýrů	50 000
Celkem	90 000

17.6. Majetek

Spravovaný majetek

Dlouhodobý hmotný majetek	Hodnota majetku (v Kč)
Samostatné movité věci	32 074 684,16
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	25 546 049,10
Stavby	366 615 333,66
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	7 438 837,46
Pozemky	336 287 557,80
Dlouhodobý nehmotný majetek	
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	1 663 668,67
Dlouhodobý nehmotný majetek	6 096 623,50
Software	3 609 871,26
Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	0,-
Hodnota majetku celkem	779 332 625,61

17.7. Převody a nákupy nemovitého majetku

Bezúplatné nabytí		
Pozemek nabytý od Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje	k.ú. Mikulášovice p. p. č. 4148/1	14 395,-
Nákup nemovitostí		
k.ú. Arnoltice - směna	p.p.č. 1398/2	1 130,-
k.ú. Prostřední Žleb	p.p.č. 47/4	2 666,-
k.ú. Prostřední Žleb	p.p.č. 47/5	167 546,-
k.ú. Prostřední Žleb	p.p.č. 50/1	87 978,-
k.ú. Prostřední Žleb	p.p.č. 56	10 058,-
k.ú. Prostřední Žleb	p.p.č. 105/2	1 530,-
k.ú. Prostřední Žleb	p.p.č.106	59 754,-
k.ú. Prostřední Žleb	p.p.č. 109/2	206 826,-
k.ú. Prostřední Žleb	p.p.č. 110/1	23 466,-
k.ú. Prostřední Žleb	p.p.č. 113/1	2 250,-
k.ú. Prostřední Žleb	p.p.č. 119	12 394,-
k.ú. Mezná u Hřenska - směna	st.p.č. 89	3 012,-
k.ú. Mezná u Hřenska - směna	p.p.č. 49	302,-
k.ú. Mezná u Hřenska - směna	p.p.č. 51	19 830,-
k.ú. Mezná u Hřenska - směna	p.p.č. 53/1	19 890,-
k.ú. Mezná u Hřenska - směna	p.p.č. 74/10	3 713,-
k.ú. Mezná u Hřenska - směna	p.p.č. 97/1	2 531,-
k.ú. Mezná u Hřenska - směna	p.p.č. 97/3	1 207,-
k.ú. Mezná u Hřenska - směna	p.p.č. 103/1	32 528,-
k.ú. Mezná u Hřenska - směna	p.p.č. 103/4	1 689,-
k.ú. Mezná u Hřenska - směna	p.p.č. 110	23 853,-
k.ú. Mezná u Hřenska - směna	p.p.č. 149/1	9 309,-

Nákup nemovitostí		
k.ú. Mezná u Hřenska - směna	p.p.č. 191/3	7 321,-
k.ú. Mezná u Hřenska - směna	p.p.č. 352	2 490,-
k.ú. Mezná u Hřenska - směna	p.p.č. 367/19	6 654,-
k.ú. Mezná u Hřenska - směna	p.p.č. 373/3	40 740,-
k.ú. Mezná u Hřenska - směna	p.p.č. 209/6-ideální 1/2	2 181,-
k.ú. Vysoká Lípa - směna	st.p.č. 175	16 890,-
k.ú. Vysoká Lípa - směna	p.p.č. 777	73 450,-

Prodej nemovitostí		
k.ú. Arnoltice - směna	p.p.č. 882/1	1 140,-
k.ú. Arnoltice - směna	p.p.č. 882/5	630,-
k.ú. Vysoká Lípa - směna	p.p.č. 790/7	17 640,-
k.ú. Vysoká Lípa - směna	p.p.č. 790/8	168 770,-
k.ú. Hřensko - směna	p.p.č. 144/15	20 129,-
k.ú. Hřensko - směna	p.p.č. 164/9	11 632,-
k.ú. Hřensko - směna	p.p.č. 190/2	19 501,-
k.ú. Hřensko - směna	st.p.č. 260	2 908,-
k.ú. Hřensko - směna	p.p.č. 361/6	874,-
k.ú. Hřensko - směna	st.p.č. 259	415,-
k.ú. Mezná u Hřenska - směna	p.p.č. 1/6	5 551,-
k.ú. Mezná u Hřenska - směna	p.p.č. 1/7	8 410,-
k.ú. Mezná u Hřenska - směna	p.p.č. 45/6	23 570,-
k.ú. Mezná u Hřenska - směna	p.p.č. 98/3	62 360,-
k.ú. Mezná u Hřenska - směna	p.p.č. 99/2	13 010,-
k.ú. Mezná u Hřenska - směna	p.p.č. 124/3	5 608,-
k.ú. Mezná u Hřenska - směna	p.p.č. 221/2	125 256,-
k.ú. Mezná u Hřenska - směna	p.p.č. 211/7	61 408,-
k.ú. Mezná u Hřenska - směna	p.p.č. 405	28 576,-
k.ú. Mezná u Hřenska - směna	p.p.č. 290/3	2 276,-
k.ú. Mezná u Hřenska - směna	p.p.č. 303/4	12 579,-
k.ú. Mezná u Hřenska - směna	p.p.č. 290/2 díl „j“	127,-

Pozn.: hodnoty majetku jsou uvedeny dle účetní evidence

17.8. Veřejné zakázky

Správa NP používá od 1.7.2018 profil zadavatele
<https://nen.nipez.cz/profil/ceskesvycarsko>.

V roce 2020 vyhlásila Správa NP na Věstníku veřejných zakázek jednu veřejnou zakázku.

Kritériem pro výběr nejvýhodnější nabídky byla ve všech případech nejnižší nabídková cena.

Dále Správa NP vyhlásila na profilu zadavatele 24 veřejných zakázek malého rozsahu, z toho tři zakázky byly zrušeny. Ve všech případech byla kritériem nejnižší nabídková cena. Na elektronickém tržišti nebyly vyhlášeny žádné zakázky.

Přehled veřejných zakázek v režimu zákona 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, je uveden v následující tabulce:

Název veřejné zakázky	Předpokládaná hodnota (v Kč bez DPH)	Vysoutěžená hodnota (v Kč bez DPH)	Zdroj financování	Předmět veřejné zakázky
Revitalizace území staré skládky v k.ú.Mezná	56 180 570,00	32 891 513,00	OPŽP/Státní rozpočet	Úplné odstranění staré skládky v k.ú.Mezná u Hřenska

Přehled veřejných zakázek malého rozsahu zadávaných přes profil zadavatele je uveden v následující tabulce:

Název veřejné zakázky	Předpokládaná hodnota (v Kč bez DPH)	Vysoutěžená hodnota (v Kč bez DPH)	Zdroj financování	Předmět veřejné zakázky
Zpracování projektové dokumentace rekonstrukce přístupu na skalní hrad Šaunštejn	500 000,00	264 000,00	Státní rozpočet	Vyhotovení projektové dokumentace rekonstrukce přístupu na skalní hrad Šaunštejn vč.inženýringu a autorského dozoru
Oprava stezky Dolský mlýn- Kamenická stráž	520 000,00	628 900,00 (není plátce DPH)	Státní rozpočet	Oprava stezky Dolský mlýn – Kamenická stráž (instalace 100 kamenných schůů, 20 dřevěných stupňů, zemní úpravy pro zajištění sjízdnosti stezky
Oprava stezky Mezní Louka-Pravčická brána-Dlouhodobské stěny	570 000,00	533 330,00	Státní rozpočet	Oprava stezky Mezní Louka –Pravčická brána- Dlouhodobské stěny výměna poškozených součástí prvků turistické infrastruktury
Pořízení multispektrálních leteckých měřických snímků a tvorba odvozených produktů	630 000,00	610 000,00	Státní rozpočet	Pořízení digitálních multispektrálních leteckých měřických snímků a tvorba z nich odvozených produktů pro území NP ČŠ.
Rekonstrukce Marianiny vyhlídky	2 505 754,83	2 184 703,54	Státní rozpočet	Rekonstrukce vyhlídkového altánu na Marianině vyhlídce, včetně nové ocelové plošiny a schodiště.
Ochrana krajinného rázu obcí a jejich krajinného rámce na území NP České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce	1 200 000,00	1 080 000,00	Státní rozpočet	Rozebory a průzkumy území z hlediska krajinného rázu, zpracování návrhu ochrany krajinného rázu, vytvoření ÚAP, jevu č 17a Krajinný ráz.
TDI a BOZP revitalizace území staré skládky v k.ú.Mezná u Hřenska	750 000,00	367 000,00	OPŽP/Státní rozpočet	Komplexní činnost TD investora a koordinátora BOZP v rámci stavební akce REVITALIZACE ÚZEMÍ STARÉ SKLÁDKY V K.Ú. MEZNÁ U HŘENSKA.
TDI a BOZP revitalizace území staré skládky v k.ú.Mezná u Hřenska-II.pokus	750 000,00	367 000,00	OPŽP/Státní rozpočet	Komplexní činnost TD investora a koordinátora BOZP v rámci stavební akce REVITALIZACE ÚZEMÍ STARÉ SKLÁDKY V K.Ú. MEZNÁ U HŘENSKA.
Oprava exteriéru objektu Doubice č.p.161 a 162	355 000,00	320 015,96	Státní rozpočet	Oprava exteriéru objektu Doubice č.p.161 a 162. Lokální výspravy fasády, oprava balkonů, schodiště
Nátěr objektu a oprava oken - Lesní chata Na Tokáni č.p.127	700 000,00	634 687,69	Státní rozpočet	Nátěr exteriéru objektu a oprava dvojitých dřevěných oken (obroušení, opálení, nátěr, příp.zasklení).

Název veřejné zakázky	Předpokládaná hodnota (v Kč bez DPH)	Vysoutěžená hodnota (v Kč bez DPH)	Zdroj financování	Předmět veřejné zakázky
OPŽP-Kontinuální monitoring kvality vod v NPČS	495 800,00	ZRUŠEN	OPŽP	Pořízení, instalace, provoz a servis dattalogerů, multiparametrických sond a průběžné zpracování dat
OPŽP-Kontinuální monitoring kvality vod v NPČS-II.pokus	495 800,00	494 000,00	OPŽP	Pořízení, instalace, provoz a servis dattalogerů, multiparametrických sond a průběžné zpracování dat
Zpracování studie Technické a kybernetické zabezpečení serveroven	100 000,00	27 820,00	Státní rozpočet	Zpracování studie technického a kybernetického zabezpečení 3 serveroven Správy NP
ZAJIŠTĚNÍ SERVISNÍCH PRACÍ A POSERVISNÍCH OPRAV PRO VYBRANÁ SLUŽEBNÍ VOZIDLA SPRÁVY NÁRODNÍHO PARKU ČESKÉ ŠVÝCARSKO pro oblast Děčín	300 000,00	ZRUŠEN	Státní rozpočet	Komplexní zabezpečení služeb na motorových vozidlech - servisní prohlídky, po-servisní opravy, zajištění STK+emise
ZAJIŠTĚNÍ SERVISNÍCH PRACÍ A POSERVISNÍCH OPRAV PRO VYBRANÁ SLUŽEBNÍ VOZIDLA SPRÁVY NÁRODNÍHO PARKU ČESKÉ ŠVÝCARSKO pro oblast Děčín-II.pokus	300 000,00	300 000,00	Státní rozpočet	Komplexní zabezpečení služeb na motorových vozidlech - servisní prohlídky, po-servisní opravy, zajištění STK+emise
ZAJIŠTĚNÍ SERVISNÍCH PRACÍ A POSERVISNÍCH OPRAV PRO VYBRANÁ SLUŽEBNÍ VOZIDLA SPRÁVY NÁRODNÍHO PARKU ČESKÉ ŠVÝCARSKO pro oblast Krásná Lípa	600 000,00	600 000,00	Státní rozpočet	Komplexní zabezpečení služeb na motorových vozidlech - servisní prohlídky, po-servisní opravy, zajištění STK+emise
Obnova osvětlení ve správních objektech	355 000,00	432 737,00	Státní rozpočet	Obnova osvětlení ve správních objektech Správy Národního parku České Švýcarsko
OPŽP-Monitoring skalních bloků na Pravčické bráně a Přílepku	826 446,00	ZRUŠEN	OPŽP	Monitoring skalních bloků na Pravčické bráně a na Přílepku, pořízení, instalace, provoz, servis, interpretace dat
Poskytování právních a poradenských služeb	700 000,00	700 000,00	Státní rozpočet	Poskytování poradenských služeb v souvislosti s přípravou, administrací a realizací veřejných zakázek

Název veřejné zakázky	Předpokládaná hodnota (v Kč bez DPH)	Vysoutěžená hodnota (v Kč bez DPH)	Zdroj financování	Předmět veřejné zakázky
OPŽP_Dynamika kulturních smrčín a pokalamitních holin	1 157 025,00	1 306 400,00	OPŽP	Monitoring a výzkum rané a sekundární sukcese a dynamiky kulturních smrčín a pokalamitních holin ponechaných samovolnému vývoji
OPŽP-Sledování vývoje a změny lesních ekosystémů v NP České Švýcarsko na základě fytoocenologických dat	785 120,00	935 000,00	OPŽP	Pořízení fytoocenologických snímků na celkem 1100 plochách na území NPCŠ, vyhodnocení dat.
OPŽP-Sledování vývoje a změny lesních ekosystémů v NP České Švýcarsko na základě leteckých měřických snímků	611 600,00	610 000,00	OPŽP	Pořízení digitálních multispektrálních leteckých měřických snímků a tvorba z nich odvozených produktů pro území Národního parku České Švýcarsko
OPŽP-Mapování typů vývoje lesa, stabilizace inventarizační sítě a měření lesa	1 714 876,00	1 695 000,00	OPŽP	Mapování typů vývoje lesa na území NPCŠ, stabilizace inventarizační sítě a měření ploch a vyhodnocení kompletních naměřených dat
OPŽP-Monitoring skalních bloků na Pravčické bráně a Přílepku-II.pokus	826 446,00	819 440,00	OPŽP	Monitoring skalních bloků na Pravčické bráně a na Přílepku, pořízení, instalace, provoz, servis, interpretace dat

Přehled veřejných zakázek malého rozsahu zadávaných přes e-tržiště je uveden v následující tabulce:

Název veřejné zakázky	Předpokládaná hodnota (v Kč bez DPH)	Vysoutěžená hodnota (v Kč bez DPH)	Zdroj financování	Předmět veřejné zakázky
---	---	---	---	---

V roce 2020 nebyly přes e-tržiště zadány žádné zakázky.

18. Personalistika

18.1. Přehled stavu zaměstnanců Správy NP v průběhu roku 2020

Měsíc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Počet zaměstnanců HPP	53	52	52	52	53	52	53	53	53	56	56	56
Dohoda o provedení práce, pracovní činnosti	3	3	4	5	3	3	7	21	7	9	5	10
Dohoda o provedení práce, pracovní činnosti - SFŽP	1	1	1	1	4	2	1	0	5	2	2	2

Průměrný roční přepočtený počet zaměstnanců 53,23.

18.2. Školení a vzdělávání zaměstnanců

Školení

V průběhu roku jsou zaměstnanci vysíláni na školení za účelem prohloubení znalostí. Jedná se zejména o školení v oblasti nových či novelizovaných právních předpisů.

V roce 2020 bylo šest zaměstnanců přijato do pracovního poměru a absolvovali vstupní vzdělávání, čtyři zaměstnanci pracovní poměr ukončili.

Další odborné kurzy

E-learningový kurz Korupce, etika a whistleblowing Institutu pro veřejnou správu v roce 2020 absolvovalo 9 zaměstnanců

Jazykové vzdělávání

Za účelem prohloubení a udržení úrovně jazykových znalostí byly pořádány kurzy angličtiny pro 2 skupiny zaměstnanců a kurz němčiny rovněž pro 1 skupinu zaměstnanců.

19. Kontrolní činnost

19.1. Vnitřní kontroly

Vnitřní kontrolní systém zavedený v organizaci SNP ČŠ zahrnuje řídicí kontrolu vykonávanou odpovědnými vedoucími zaměstnanci. Vzhledem k malé pravděpodobnosti nepřiměřených rizik při hospodaření s veřejnými prostředky nebyl u SNP ČŠ zřízen útvar interního auditu. Jeho funkce je nahrazena výkonem veřejnosprávní kontroly vykonávané Ministerstvem životního prostředí.

Vnitřní kontrolní systém, resp. řídicí kontrolu upravuje vnitřní směrnice SNP ČŠ o finanční kontrole. Tato směrnice upravuje schvalovací postupy při uzavírání smluv, nákupu za hotové, vystavování objednávek apod. Směrnice také stanovuje odpovědnost vedoucích zaměstnanců při výkonu řídicí kontroly. Další odpovědnosti zaměstnanců pak stanovují ostatní vnitřní předpisy, zejména organizační řád.

SNP ČŠ má vnitřní směrnici ošetřenu také oblast zadávání veřejných zakázek. Účelem a hlavním cílem této směrnice je dodržení hospodárného, efektivního a účelného nakládání s veřejnými finančními prostředky a dodržení zásad transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace.

Plánem kontrolní činnosti, který byl vypracován na základě Analýzy rizik, bylo na rok 2020 naplánováno 40 typů kontrolních akcí. Jednalo se nejen o finanční kontroly, resp. průběžné a následné kontroly ve smyslu zákona o finanční kontrole, ale také o kontroly odborných činností, prováděných SNP ČŠ i kontroly plnění zákonných povinností třetích osob.

Provedenými kontrolami nebyly zjištěny žádné zásadní nedostatky ani žádná závažná zjištění ve smyslu § 22 odst. 6 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole.

19.2. Externí kontroly

V roce 2020 byly u SNP ČŠ provedeny níže uvedené externí kontroly zaměřené na různé oblasti činnosti SNP ČŠ.

Datum kontroly	Kontrolní orgán	Předmět kontroly	Výsledek kontroly	Nápravná opatření
8.6.2020 - 24.6.2020	MŽP	Prověření hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu se zaměřením na uzavírání pachtovních smluv a plnění povinností vyplývajících se zákona č. 340/2015 Sb., o registru smluv	Bez závažných pochybení, drobné nedostatky odstraněné v průběhu kontroly.	S doporučením kontrolního orgánu byly seznámeni pracovníci zajišťující předmětnou agendu.
5.8.2020	SFŽP ČR	Dohlídky u projektu podporovaného z prostředků SFŽP ČR v rámci Národních programů. Akce – Naučná stezka „Česká silnice“	Bez závad	
5.8.2020	SFŽP ČR	Dohlídky u projektu podporovaného z prostředků SFŽP ČR v rámci Národních programů. Akce – Enviromentální publikace se zaměřením na dětské návštěvníky Českého Švýcarska	Bez závad	
6.8.2020	SFŽP ČR	Dohlídky u projektu podporovaného z prostředků SFŽP ČR v rámci Národních programů. Akce – Plšíkova učebna – EVVO v NP České Švýcarsko	Bez závad	
1.9.2020 - 2.9.2020	ČIŽP – Oblastní inspektorát Ústí nad Labem	Dodržování povinností vyplývajících z ustanovení právních předpisů a rozhodnutí týkající se funkcí lesa ve vlastnictví správy NP	Kontrolou nebyly zjištěny nedostatky	

20. Publikační činnost

20.1. Odborné články

- Augst U. et **Benda P.** (2020): Vývoj populace sokola stěhovavého v Českosaském Švýcarsku. *Ochrana přírody* 2020/5: 26-28.
- **Härtel H.** (2020): Albis – White River: The Elbe as a Central European phenomenon. *Ochrana přírody/The Nature Conservation Journal* 2020: 4–5.
- **Härtel H.** (2020): Ochrana geodiverzity Českosaského Švýcarska. In: Vařilová Z. (ed.), *Geologie Českosaského Švýcarska*, pp. 516–517. Správa Národního parku České Švýcarsko, Muzeum města Ústí nad Labem a Ústecký kraj, Ústí nad Labem.
- Pergl J., **Härtel H.**, Pyšek P., Stejskal R. (2020) Don't throw the baby out with the bathwater – ban of glyphosate use depends on context. *NeoBiota* 56: 27–29. <https://doi.org/10.3897/neobiota.56.51823>

20.2. Popularizační články

- Aschenbrand E. et **Härtel H.** (2020): Internationales Netzwerk der Schutzgebiete entlang der Elbe gegründet. *Natur u. Landschaft* 95/12: 565.
- **Belisová N.** (2020): Naučná stezka Česká silnice. *České Švýcarsko - zpravodaj Správy NP České Švýcarsko*, 19/1: 10.
- **Belisová N.** (2020): Labské extrémy. *České Švýcarsko - zpravodaj Správy NP České Švýcarsko*, 19/1: 22-23.
- **Belisová N.** (2020): Labyrint strží a ráj archeologů. *České Švýcarsko - zpravodaj Správy NP České Švýcarsko*, 19/2: 22-23.
- **Belisová N.** (2020): Péče o kulturní dědictví. *České Švýcarsko - zpravodaj Správy NP České Švýcarsko*, 19/2: 24-26.
- **Belisová N.** (2020): Oblíbená filmová lokace. *České Švýcarsko - zpravodaj Správy NP České Švýcarsko*, 19/2: 27-28.
- **Belisová N.** (2020): Lovecké chaty Na Tokání. *České Švýcarsko - zpravodaj Správy NP České Švýcarsko*, 19/3: 5.
- **Benda P.** (2020): Čáp černý - report XIX. *Zpravodaj Ornitologického klubu při Labských pískovcích*, 16, Krásná Lípa: 8.
- **Benda P.** (2020): Hnízdění ledňáčka říčního v Mikulášovicích. *Zpravodaj Ornitologického klubu při Labských pískovcích*, 16, Krásná Lípa: 45.
- **Benda P.** (2020): Monitoring Ptačí oblasti Labské pískovce 2020. *České Švýcarsko - zpravodaj Správy NP České Švýcarsko*, 19/3: 7.
- **Benda P.** & Rubeš J. (2020): Nezapomenutelný zážitek s lejskem malým. *Zpravodaj Ornitologického klubu při Labských pískovcích*, 16, Krásná Lípa: 46.
- **Benda P.** (2020): Pokračování mapování strakapouda malého v Ptačí oblasti Labské pískovce v roce 2020. *Zpravodaj Ornitologického klubu při Labských pískovcích*, 16, Krásná Lípa: 30.
- **Benda P.** & Kříček R. (2020): Rys ostrovid (*Lynx lynx*) opět v Českém Švýcarsku. *České Švýcarsko - zpravodaj Správy NP České Švýcarsko*, 19/3: 6.
- **Benda P.**, Horyna M., Rubeš J. & Šena V. (2019): Skřivan lesní v Českém Švýcarsku v roce 2020. *Zpravodaj Ornitologického klubu při Labských pískovcích*, 16, Krásná Lípa: 36-37.
- **Benda P.** (2020): Sokol stěhovavý aneb Radost a smutek zároveň. *České*

Švýcarsko - zpravodaj Správy NP České Švýcarsko, 19/2: 14.

- **Benda P.** (2020): Strakapoud prostřední – souhrn poznatků o jeho rozšíření v našem regionu. Zpravodaj Ornitologického klubu při Labských pískovcích, 16, Krásná Lípa: 31-32.
- **Benda P.** (2020): Vyhubené a neznámé druhy Českosaského Švýcarska. Zubr evropský (*Bison bonasus*). České Švýcarsko - zpravodaj Správy NP České Švýcarsko, 19/1: 19.
- **Härtel H., Vebrová D., Benda P., Trýzna M., Blažej L., Marková I., Mareš R.** (2020): Národní park se mění aneb 20 let vývoje přírody národního parku. České Švýcarsko – Zpravodaj Správy Národního parku České Švýcarsko 19: 4–7.
- **Härtel H.** (2020): Největší pískovcová skalní oblast Evropy. Vesmír 99: 2–11.
- **Härtel H.** (2020): Evropská přeshraniční chráněná území: Českosaské Švýcarsko. Ochrana přírody 2020/5: 2–6.
- **Härtel H., Kašpar J. et Kříž P.** (2020): Elbe Parks – nová iniciativa pro spolupráci chráněných území na řece Labi v České republice a Německu. Ochrana přírody 2020/5: III-IV.
- **Härtel H. et Salov T.** (2020): Elbe Parks. Společná iniciativa chráněných území na Labi. České Švýcarsko – Zpravodaj Správy Národního parku České Švýcarsko 19/3: 10.
- **Horyna M.** (2020): K výskytu bramborníčka černoohlavého v CHKO Labské pískovce v roce 2020. Zpravodaj Ornitologického klubu při Labských pískovcích, 16, Krásná Lípa: 34.
- **Horyna M.** (2020): První pozorování datlíka tříprstého. Zpravodaj Ornitologického klubu při Labských pískovcích, 16, Krásná Lípa: 22-23.
- **Juda J.** (2020): Škola národního parku. České Švýcarsko - zpravodaj Správy NP České Švýcarsko, 19/1: 27.
- **Juda J.** (2020): Zažijte národní park hravě aneb 20 let environmentálního vzdělávání a osvěty. České Švýcarsko - zpravodaj Správy NP České Švýcarsko, 19/2: 29 – 30.
- **Juda J.** (2020): Wolfie nový obyvatel Českého Švýcarska. České Švýcarsko - zpravodaj Správy NP České Švýcarsko, 19/3: 8.
- **Juda J. & Judová J.** (2020): Přírodovědný oddíl Ranger je tu již 20 let. České Švýcarsko - zpravodaj Správy NP České Švýcarsko, 19/3: 9.
- **Juda J.** (2020): Zažijte národní park hravě aneb 20 let environmentálního vzdělávání a osvěty. Ochrana přírody 2020/5: Kulér I
- **Judová J.** (2020): Děti putovaly Mechovým královstvím Českého Švýcarska. České Švýcarsko - zpravodaj Správy NP České Švýcarsko, 19/3: 9.
- **Lobotka J.** (2020): Havrani polní v Rumburku v roce 2020 a desetileté výročí hnízdění rojů obecných na rodinném domě u Parku přátelství v Rumburku. Zpravodaj Ornitologického klubu při Labských pískovcích, 16, Krásná Lípa: 34-35.
- **Nagel R.** (2020): Slavíme 20. narozeniny. České Švýcarsko - zpravodaj Správy NP České Švýcarsko, 19/1: 3.
- **Nagel R.** (2020): Kolik návštěvníků míří do národního parku? České Švýcarsko - zpravodaj Správy NP České Švýcarsko, 19/1: 9-10.
- **Nagel R. & Svoboda P.** (2020): (Staro)nové stezky pro turisty. České Švýcarsko - zpravodaj Správy NP České Švýcarsko, 19/1: 11.
- **Nagel R.** (2020): Počítáme, sledujeme, hodnotíme aneb Co přineslo 15 let automatického monitoringu návštěvnosti národního parku? České Švýcarsko -

zpravodaj Správy NP České Švýcarsko, 19/2: 16-17.

- **Nagel R. & Svoboda P.** (2020): Jak pečujeme o pohodlí návštěvníků aneb 20 let péče o turistickou infrastrukturu. České Švýcarsko - zpravodaj Správy NP České Švýcarsko, 19/2: 20.
- **Nagel R.** (2020): Ohlédnutí za letošní turistickou sezónou. České Švýcarsko - zpravodaj Správy NP České Švýcarsko, 19/3: 4.
- **Nagel R.** (2020): Počítáme, sledujeme, hodnotíme aneb Co přineslo 15 let monitoringu návštěvnosti národního parku? Ochrana přírody 2020/5: 38–41.
- **Nagel R.** (2020): Naučná stezka Česká silnice. Ochrana přírody 2020/5: vnitřní strana zadní obálky.
- **Půlpán M.** (2020): Labutí střípky 2020. Zpravodaj Ornitologického klubu při Labských pískovcích, 16, Krásná Lípa: 21.
- **Půlpán M. & Rybář M.** (2020): Sčítání kormoránů velkých na Labi. Zpravodaj Ornitologického klubu při Labských pískovcích, 16, Krásná Lípa: 11.
- **Šafránek J., Vařilová Z.** (2020): Péče o skály v Národním Parku České Švýcarsko, Ochrana přírody 5/2020
- **Šafránek J.** (2020): Skalní hrady, hrádky a vyhlídky Jetřichovicka. České Švýcarsko - zpravodaj Správy NP České Švýcarsko, 1/2020: 17-18.
- **Šafránek J.** (2020): Pozor, padá skála! Aneb Skalní řízení v Českosaském Švýcarsku. České Švýcarsko - zpravodaj Správy NP České Švýcarsko, 2/2020: 21.

20.3. Manuskripty

- **Lepšová O.** (2020): Algologická studie toků a malých stojatých vod Národního parku České Švýcarsko. – 17 str. + 15 str. příl., Ms. (Depon in: knihovna Správy NP České Švýcarsko, Krásná Lípa).
- **Pokorný P.** (2020): Vyhodnocení prehistorických a historických změn ve složení lesních porostů na území dnešního NP České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce: podklad pro Strategie managementu dřevin v CHKO Labské pískovce a NP České Švýcarsko a obnovu přirozených funkcí lesa na základě vyhodnocení paleoekologických dat. Dílčí zpráva o postupu prací v prvním roce trvání projektu. – 23 str. + 6 str. příl., Ms. (Depon in: knihovna Správy NP České Švýcarsko, Krásná Lípa).
- **Svoboda D., Peksa O., Bouda F.** (2020): Lichenologický výzkum v Českém Švýcarsku. Monitoring epifytických lišejníků. Zpráva za rok 2020. – 27 str., Ms. (Depon. in: knihovna Správy NP České Švýcarsko, Krásná Lípa).

20.4. Odborná literatura

- **Adamovič J., Belisová N., Coubal M., Havránek P., Kukla J., Lysák J., Mikuláš R., Vařilová Z.** (2020): Geologie Českosaského Švýcarska. Ústí nad Labem, Těžba nerostných surovin: 290-453.

21. Sponzoři a partneři Správy NP

V roce 2020 naši činnost finančně podpořily tyto subjekty:

- **STK SLATINA, a.s.** – darování respirátorů a obličejových roušek
- **JUROS, s.r.o.** - podpora vydání knihy „Měkkýši Labských pískovců“
- **ELMTARDE SE** - podpora ochrany netopýrů na území NPČŠ a CHKO LP
- **GetBizDone s.r.o.** – spolupráce v oblasti marketingu, brandingu a fundraisingu (e-shop)

Všem sponzorům a partnerům za jejich podporu velmi děkujeme.

Tiráž:

SPRÁVA NÁRODNÍHO PARKU ČESKÉ ŠVÝCARSKO

ROČENKA 2020

Vydala Správa Národního parku České Švýcarsko

Text: kolektiv zaměstnanců Správy NP

Fotografie: archiv Správy NP

Redakce a grafické zpracování: Tomáš Salov

Tisk: pouze v elektronické podobě

Kontakt: Správa NP České Švýcarsko, Pražská 457/52, 407 46 Krásná Lípa,
tel: 412 354 050, e-mail: n.park@npcs.cz

Elektronická verze ročenky k dispozici na: www.npcs.cz

© Správa NP České Švýcarsko 2020

ISBN 978-80-87620-22-9

NEPRODEJNÉ